THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

Vol. LI | Price 10 ¢ | ANTRADIENIS, TUESDAY, SPALIS, OCTOBER 3, 1967 | Kaina 10 c. | Nr. 231

RYTŲ BLOKE

Kas šiuo metu vyksta sovietinio Rytų bloko kraštuose? Komunistiniai režimai vis labiau kelia pasaulio komunistinių partijų su kvietimo reikalą. Maskvos norą gelbėti suskilusį komunistų pasaulį remia Lenkijos Gomulka ir Vengrijos Kadaras. Jei toks įvairių kraštų komunistų partijų suvažiavimas įvyktų, tai būtų pirmasis tokio masto pasaulinis partiečių sąskrydis (paskutinis, 81-sis, yra įvykęs 1960 m.).

Vadai tarsis spalio iškilmių metu

Dar klausimas, ar tam Maskvos bei jos draugų planui pritars Tito Jugoslavija, nors jos ryšiai su Maskva šiuo metu glaudesni negu anksčiau pokario metu.

Kiekvienu atveju, lapkričio 7 d. Sovietams minint spalio revoliucijos 50-ją sukaktį, iškilmėse dalyvaus ne tik Europos, bet ir kitų kraštų komunistinių partijų vadai ir, greičiausia, tik Mao Kiniją bei Albaniją išskyrus. Ten bus proga pasitarti ir, galimas dalykas, galutinai nutarti, kada ir kur kviestina pasaulio kom. partijų konferencija.

Esama duomenų, kad šiuo metu sovietai esą nusistatę tokio suvažiavimo nepanaudoti prieš kurį nors kraštą (Kiniją...), jie jau sutinka kalbėti ir apie kiekvienos partijos autonomiją.

Kinai remia Albaniją

Mažoji Albanija, 2 milijonų gyventojų kraštas, su raudonaja Kinija draugauja ne tik politinėje, bet ir ūkio krityje. Spalio 1 d. Kinijos režimo 18 m. sukakties iškilmėse Albanija buvo garbės svečias Pekine. O pačioje Albanijoje? Kinija ten pastatė 30 mil. dol. vertės tekstilės įmonę ir ji pavadinta, žinoma, Mao-tse-tungo vardu. Albanų oficialusis partijos organas paskelbė: "pasaulis turi mums pavydėti...". Pasigirsta, kad toji įmonė per metus vietos rinkai pagaminsianti 7 mil jardų tekstilės gaminių.

Žmonės gyvena iš pašalinių uždarbių

Gomulkos Lenkijoje pinigas — vienas opiausių klausimų. Kaip taisyklė, niekas Lenkijoje negyvena iš uždarbio. Jei kas pasisako **uždirbąs 2,000 zlotų per mėn.**, tai reiškia, kad piliečio atlyginimas yra dvigubai aukštesnis, be to, prie pajamų dar reikia priskaityti žmonos uždarbį ir piliečio pašalines pajamas.

Įstaigos tarnautojas namie atlieka įvairius papildomus, pvz. vertimų darbus. Mūrininkas šešta dieniais vyksta uždarbiauti į užmiesčius. Net ir gydytojai turi pašalinius uždarbius, tas pats ir su inžinieriais, teisininkais, ūkio specialistais. Lenkijoje niekas nesistebi, jei taxi šoferis savo pajamas padidina, medžiodamas vilkus ir jei inžinierius pardavinėja bilietus futbolo rungtynėse.

Ir turizmas pelningas...

Rytų Europos kraštai, turistų iš Vakarų sulaukę, džiaugiasi tų režimų ypatingai vertinama tvirta užsienio valiuta. Turizmas naudingas ir "broliškuose" kraštuose pavažinėjus. Rytų bloko kraštuose pagarsėjo netekėjusios moterys, tūkstančiais važinėjančios ir iš kelionių pragyvenančios. Jos gerai numano, kuriame krašte reikia pirkti, ką kur parduoti, ką gabenti į savo kraštą. Jos žino, kad JAV cigaretės lengva gauti Lenkijoje ir jos itin pageidaujamos Čekoslovakijoje. Tas pats su lenkiškuoju Wedel šokoladu, alkoholiu, plastikos išdirbiniais. Bulgarijoje gerai mokama už laikrodžius, jų dalis, motery apatinukus ir vyriškus marškinius, gi Sovietų Sąjungoje pageidaujama įsigyti — viską.

Būtų ilgas sąrašas prekių, kuriac rytų bloko turistai iš Vakarų gabenasi. Čia tik keli pavyzdžiai: iš Anglijos į savo kraštus vežamos paišelių (ball-pen) dalys, iš Prancūzijos — megztiniai, iš Italijos — batai, iš Bulgarijos ar Jugoslavijos — vėžliai ir net... asilai.

Prieš kelerius metus Kinija sustabdė Lenkijos turistų ekskursijas — pasirodė, kad kinų muitininkai lenkų turistų lagaminuose rado apie 1,000 svarų svorio Kinijos meno dalykų ir jie buvo laikomi valstybės nuosavybe.

"Buvau Maskvoje, dabar atsiradau Europoje..."

Jau žinoma, kad Sovietų Sąjungos turistai Lietuvoje ar Estijoje atsiradę, pastebi didelį skirtumą su kitomis sovietinėmis respublikomis palyginus ir pareiškia besijaučią tarytum Vakaruose, Europoje atsidūrę.

Mongolams ir Lenkija jau Vakarai bei Europa. Neseniai vienas mongolas pareigūnas, į Lenkiją atvykęs, buvo paklaustas apie jo įspūdžius. Jis, nei kiek nedvejodamas atsakė: "Taip, aš Europoje esu pirmą kartą. Jau esu buvęs Maskvoje, bet Europoje dar niekuomet."

Įdomiausia tai, kad rytų bloko žmonės keliauja ir į Mongoliją "socialistinę respubliką" ir iš jos gabenasi kupranugarių odą ir elektrinius skustuvus. Mongolai savo palapinėse neturi elektros srovės, tad tie skustuvai jiem ne reikalingi ir begaliniai pigūs.

V. A.

Kard. S. Višinskis pamokslo metu

P. Vietnamo rinkimai – teisėti

SAIGONAS. — P. Vietnamo parlamentas 58 balsais prieš 43 pripažino rugsėjo 3 d. buvusių rinkimų duomenis teisėtais. Tuo būdu atmestas Rinkimų komisijos sprendimas dėl buvusių rinkimų neteisėtumo. Tuo pačiu metu išvengta ir galėjusios kilti politinės krizės.

Dar prieš parlamento sprendimą buvusios studentų riaušės buvo policijos malšinamos ašarinėmis dujomis. Protestuodami prieš buvusius rinkimus, budistų vadai graso susideginimu.

Karalius Husseinas Maskvoje. Jordanijos karalius Husseinas vakar atvyko į Maskvą. Jis veda pasitarimus ūkinės bei karinės paramos klausimais. Sovietų iškilmingai sutiktas, jis pirmą dieną kalbėjosi su Podgornyj ir kt.

J. Tautose vakar kalbėjęs Jordanijos atstovas smarkiai kaltino Izraelį, atsikirsdamas, Izraelio atstovas puolė Jordanijos bei Egipto politiką.

Popiežius Paulius VI apie persekiojamą religiją komunistinio režimo kraštuose

Pasveikino neatvykusius į Sinodą du Lenkijos kardinolus

VATIKANAS. — Savo kalboje, rugsėjo 30 d. Vyskupų Sinodui pradėjus darbo posėdžius, popiežius Paulius VI kiek vietos paskyrė neatvykusiems Sinodo nariams ir ypatingai prisiminė Lenkijos kardinolus bei religijos padėtį komunistinio režimo kraštuose.

Popiežius kalbėjo: "Mes sveikiname tuos Sinodo narius, kurie negavo leidimo atvykti į Sinodą. Ypatingai nuoširdžiai sveikiname Varšuvos arkivyskupą kardinolą Višinskį ir drauge Krokuvos arkivyskupą kardinolą Wojtylą ir Lenkijos vyskupus, kurie solidarumo vardan atsisakė vykti į Romą be savo primo.

Juos sveikindami mes negalime nepareikšti savo didelio apgailestavimo, sudarant kliūtis tokiai nekalto pobūdžio kelionei ir dėl to, kad įvairiuose kraštuose bažnyčia susiduria su sunkumais, kur vis atsisakoma suteikti visiems suprantamą laisvę, kur bažnyčiai tenka susidurti su nepagrįstais įtarimais, su moralinio bei teisinio pobūdžio spaudimais bei su aštria antireligine laikysena.

Jūs žinote, brangūs broliai, kaip smarkiai paskiruose kraštuose varžomas katalikų gyvenimas, jų poreikiai organizaciniu ir veiksminguoju atžvilgiu, kaip tas gyvenimas privedamas prie visiško likvidavimo pavojaus. Daugeliui krikščionškųjų bendruomenių gresia sunkūs, ilgi bei skausmingi bandymai.

Tai tik liudija pasauliui, kaip nepavyko kai kuriuose kraštuose su autoritetine, dažnai totalitarine santvarka, pritaikyti pagrindinių teisingumo ir laisvės dėsnių, naujoje civilizacijoje "įprastų".

EUROPOS TARYBA SVARSTĖ TARPTAUTINIUS KLAUSIMUS

STRASBURGAS. — Praėjusią savaitę Strasburge, Prancūzijos pasienio mieste, laikomame "Europos sostine", prasidėjo Europos Tarybos patariamojo seimo sesija. Joje svarstomi patys svarbiausi tarptautiniai klausimai ir dalyvauja visa eilė žymiųjų politikų iš Prancūzijos, V. Vokietijos, Skandinavijos kraštų, Italijos, Austrijos, Turkijos.

Pirmomis posėdžių dienomis svarstyti Vid. Rytų ir Graikijos klausimai. Kalbėtojai pripažino Izraeliui teisę gyventi, tačiau atkreipė dėmesį į tai, kad iš Izraelio pusės būtina paboti arabų pabėgėlių, tremtinių teises. Pasisakyta už Suezo kanalo atidarymą. Europos Tarybos sesijoje stebėtojo teisėmis dalyvauja ir Arabų Lygos atstovas, Kacem Zhiri, nuolatinis atstovas europinėse NATO įstaigose. Jis spaudai išdalino tekstą, kuriame apkaltino Izraelį užimtose srityse pažeidus moralinius principus ir dvasios vertybes, o juk gi civilizuota Europa yra visų tų vertybių gynėja.

Kritikuotas režimas Atėnuose

Europos Tarybos seimo atstovai kritikavo ir Graikijoje įsivyravusį karinį režimą. Skandinavijos kraštų atstovai pasiūlė Graikijos valdovus apkaltinti Europoje veikiančioje Žmogaus teisių komisijoje. Nusiskųsta, kad kai kurie kraštai, patys šgyvenę diktatūras, kaip Vokietija bei Italija, dar ligšiol nėra pasmerkę diktatūrinio režimo Graikijoje. Žinomas Austrijos politikas, socialdemokratas Pittermann, šiuo metu Socialistinio Internacionalo pirmininkas, neseniai lankęsis Graikijoje, papasakojo apie moraliai kenčiančią Graikijos tautą ir apie buvusių politikų persekiojimus.

Rezoliucijose siūloma kreiptis į Graikijos vyriausybę, reikalaujant, kad valdžia pagerbtų laisves, kurios paminėtos Europos Tarybos statute ir kad būtų sudaryta parlamentariniais principais paremta vyriausybė. Dėl Vid. Rytų Europos Taryba reikalauja siekti, kad tarp Izraelio ir arabų kraštų vyktų tiesioginiai pasitarimai ir jų tikslas: rasti taikingą ir pastovų konflikto sprendimą.

Laukiama naujo sovietų žygio erdvėse

MASKVA. — Vakariečių stebėtojų spėjimais, sovietai gali netrukus paleisti erdvėlaivį laboratoriją su astronautais. Tie spėjimai turi ryšio su dvejomis sukaktimis — ryt sukanka 10 metų Sovietų Sąjungai į erdves paleidus pirmąjį "Sputniką", o lapkričio 7 d. sovietai mini 50-ją savo režimo įsteigimo sukaktį.

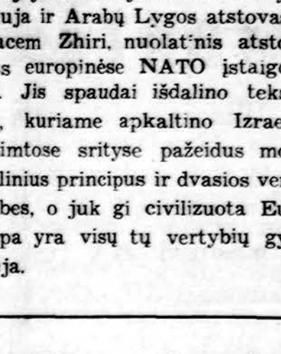

Sen. T. Morton, pasisakęs už karo veiksmų Vietname mažinimą

Sovietams pasirodyti su naujų laimėjimu erdvėje rūpėtų ir grynai prestižo sumetimais. Jie nebuvo jokio erdvėlaivio pasiuntę nuo 1965 m. kovo 19 d., žuvus astronautui Vladimirui Komarovui.

SUGLAUSTAI

R. Kinijai užvakar minėjus komunistinio režimo įsigalėjimo 18-ją sukaktį. Pekino aikštėje, šalia kinų vadų bei jų svečių, tribūnoje buvo ir trys amerikiečiai: 81 metų amž. rašytoja Anna Louise Strong iš Kalifornijos ir kovotojas už negrų teises R. Williams su žmona. Šie pastarieji 1966 m. pabėgo iš Amerikos ir įsikūrė Kinijoje.

Londone užvakar 300 gyventojų demonstravo ties JAV ambasada, įteikė laišką, reikalaudami nutraukti Š. Vietnamo bombardavimą. Jie nuvyko ir prie min. pirmininko Wilsono būstinės, reikalaudami, kad Anglija daugiau JAV-bių neremtų Vietnamo klausimu.

Artilerija tyli Vietname

SAIGONAS. — Beveik visą rugsėjo mėn. smarkiai apšaudę JAV marinų įsistiprinimus Con Thien vietovėje, komunistai jau kelios dienos su savo artilerijos pabūklais tyli. Jie pasitenkino į marinų tarpą paskleidę lapelių su prieš prez. Johnsoną nukreiptais šūkiais.

Aviacija tris dienas smarkiai puolė taikinius, ypač MIG bazes Hanojaus miesto srity. Čia buvo susidurta su stipria priešlėktuvine priešo gynyba. Savo ruožtu, B-52 bombonešiai užvakar ir vakar puolė Vietkongo artilerijos įsistiprinimus demilitarizuotoje zonoje.

Kandidatė Bostono burmistro vietai Louise D. Hicks.

K. Wojtyla, antrasis lenkų kardinolas

Komunistai laimi prancūzų rinkimuose

PARYŽIUS. — Sekmadienį vykusiuose papildomuose savivaldybių rinkimuose (jie pradėti rugsėjo 24 d.) daugiausia laimėjo prancūzijos komunistai, gavę trigubai daugiau balsų kaip 1961 m. Jie buvo susiblokavę su kai kuriomis kairiojo sparno politinėmis grupėmis. Gaulistai kai kuriose provincijos srityse turėjo sekmės, tačiau aplamai sekmadienio rinkimai liudijo apie gyventojų nepasitenkinimą de Gaulle'io vyriausybės paskelbtomis ūkio ir socialinėmis reformomis.

Palyginus su 1961 m. rinkimais, komunistai su socialistų partijomis laimėjo 119 daugiau atstovų. Jų atstovų skaičius vietos savivaldybėse dabar sieks 175.

Geriausia man bus garbė, jei tu skaitytojau manęs nepaniekinsi.

— **Ovidius**

Bremene laimi NPD — "neo-naciai"

BREMEN. — Šiomis dienomis Bremene (jis drauge yra ir vienu federalin. Vokietijos kraštų) įvykusiuose seimelio (Landtag) rinkimuose netikėtai daug balsų surinko vokiškieji kraštutinieji NPD partija. Ne tik užsieniui, bet ir pačiai Vokietijos visuomenei rūpestį kelianti neo-"nacinė" partija Bremene pasirodė esanti labiau pajėgi, daugiau įtakinga, labiau traukianti rinkikų simpatijas, negu per buvusių seimelių rinkimus Bavarijoje, Vokietijoje ir kitur.

Sėkmė nustebino ir partijos badą

NPD arba Tautinės demokratinės partijos vadas Adolf von Thadden tikėjosi partiją Bremene surinksiant bent 8% balsų, tuo tarpu jai pasitikėjimą pareiškė net 8.8% rinkikų.

Galutiniai rinkimų į seimelį duomenys yra tokie: socialdemokratai laimėjo 50 atstovų, už juos balsavusių buvo — 46,0% (1963 m. — 57 atst., 54,7%), krikščionys demokratai — 32 atst., 29,5% (1963 m. — 31 atst., 28,9%), laisvieji demokratai — 10 atst., 10,5% (1963 m. — 8 atst., 8,3%), NPD ar Tautiniai demokratai — 8 atst., 8,8% (1963 m. NPD dar nebuvo).

Kaip matyti, šalia NPD sekmės, iš dalies ir FDP, daugiausia nukentėjo socialistai, netekę septynių atstovų. Aštuoneris metus Bremeno seimelyje turėję absoliutinę daugumą, socialdemokratai jos jau neteko. SPD nesekmė iš dalies aiškinama rinkikų nepasitenkinimu socialistams 1966 m. gruodžio mėn. pradėjus koalicinį valdymą Bonnoje su CDU arba su krikščionimis demokratais.

NPD sekmė reiškia, kad jai pavyko nugalėti buvusius vidinius nesutarimus bei konfliktus vadų tarpe. Taip pat nepasitvirtino Bonnos ministerių teigimai, kad šioji kraštutiniųjų partija visuomenės tarpe jau nebeturinti simpatijų.

Bremene, mažiausiame Vak. Vokietijos krašte balsavo kiek daugiau kaip 500,000 rinkikų.

Adolf von Thadden, vokiečių NPD — kraštutiniųjų vadas

— **Telefonai pasauly.** — Iš visame pasaulyje veikiančių 171 mil. telefono aparatų, 50% yra JAV-se.

Spaudoje

Politinė krizė V. Berlyne

Pasirodė, kad buvusį V. Berlyno burmistrą Willy Brandtą pakeisti nauju žmogum nėra lengva. Dabar pasitraukęs Heinrich Albertz neturėjo sėkmės, nebuvo veiklus, nesugebėjo apvaldyti studentų keliamų riaušių, pagaliau, nesustabdė skilimo ir pačių jo partiečių — socialistų tarpe. Albertz bei jo valdžia kaltinama dėl V. Berlyno ūkio menkėjimo, dėl specialistų darbininkų bėgimo į Vak. Vokietiją.

O kas toliau? **"New York Times"** reiškia nuomonę, kad ir nesant šiuo metu sovietinei grėsmei, būtina kuo greičiau baigti politinio nepastovumo laikmetį Berlyne. Socialdemokratams palinkėta suglausti gretas, sudaryti vieningą V. Vokietijos savivaldą.

JAV trūksta 50,000 gydytojų

Krašte jaučiamas itin didelis gydytojų trūkumas ir čia jau kalbama apie krizės reiškinius. Gydytojų trūkumo, gydytojų iš užsienio bei gydytojus ruošiančių mokyklų klausimams "N. Y. Time" buvo paskyręs tris ilgus straipsnius (rugs. 28-30).

Pabrėžiama, kad nors JAV-se esama 50 bilijonų vertės ligoninių, klinikų, bei laboratorijų, tačiau... šiuo metu trūksta 50,000 gydytojų. Jų pasigendama ne tik mažose įvairių valstijų vietovėse, bet ir didžiųjų miestų negrų apgyventuose kvartaluose. Bet to, teigiama, Amerika, palyginus su kita pasaulio dalimi, atsilieka kai kuriose svarbiose sveikatos srityse, pvz. kūdikių mirtingumą sulaikant ar žmonių gyvenimo laiką prailginant.

Gydytojų — užsieniuose medicinos studijas baigusių skaičius — didelis. Tokių gydytojų dabar priskaitoma apie 45,000 ir jų skaičius kasmet padidėja 10 proc. Nusiskundžiama, kad nemaža gydytojų, svetur gimusių, nesugeba išlaikyti reikalaujamų egzaminų. Spėjama, kad tarp 2,000 ir 5,000 tų užsieniečių gydytojų verčiasi gydytojo praktika neturėdami leidimų. Dr. Margulies, AMA (Amerikos Medikų Sąjungos) pareigūnas Washingtone ypač nepatenkintas tūkstančiais Amerikoje praktikuojančių gydytojų iš Domininkonų respublikos, Indijos ar Irano, kraštų, kuriuose mažai rūpinamasi žmonių sveikata. Tie gydytojai verčiasi praktika silpnai mokėdami angliškai ir ... dažnai nenusivokdami medicinoje.

Kinija kaltina Indoneziją

JAKARTA. — Komunistinė Kinija vakar kaltino Indonezijos vyriausybę, kad ji sąmoningai siekianti nutraukti santykius tarp Kinijos ir Indonezijos. Sekmadienį apie 1,000 Indonezijos studentų buvo užpuolę kinų ambasadą, sumušė jos tarnautojus, sudegino septynis ambasados pareigūnų automobilius.

KALENDORIUS

Spalio 3 d.: šv. Evaldas, šv. Teresė Kūd. J., Milgintas, Alanta.

Spalio 4 d.: šv. Pranciškus As., šv. Aura, Mąstautas, Eivydė.

Oras

Oro biuras pranešа: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien šilta, saulėta, temp. apie 80 l. F.; ryt — šilta.

KELIAS Į SVEIKATĄ

PILNOS SVEIKATOS MOKSLO DESNIAI

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Sveikatos reikalu raštus - klausimus siųsti adresu:

KELIAS Į SVEIKATĄ, 2319 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

ŠIRDIES KASDIENINĖ DUONA

Kiekvienas gyvis privalo reikiamai maitintis. Žmogus dažnai nukrypsta į mitybos šalikelius. Visi turime grįžti sveikon mitybon — tada širdžiai užtikrinsim ilgalaikę sveikatą. Reikiama mityba turi tapti mums kasdieniniu įpročiu. Tada lengviau mes pajėgsime išpildyti šiandieninės medicinos reikalavimus. Vidutiniam žmogui reikia dienos maistui 1500 kalorijų. Toks maisto kiekis turi atitikti trejopus reikalavimus. 1. Jis privalo turėti mažiau gyvulinių riebalų (saturated fats). 2. Jis privalo būti negausus cholesteroliu. 3. Jis privalo užtikrinti žmogui geriausią mitybą.

Kasdieninis žmogaus maisto davinys

Naudinga žmogui patarti maitintis sekančiu maistu: dienoje 100 gm. baltymų (proteins) — jie suteiks 400 kalorijų; 140 gm. angliavandžių — 540 kalorijų; 60 gm. riebalų — 540 kalorijų. Labai svarbu pasirinkti tinkamą riebalų rūšį: matintis reikia taip, kad dienai gautum 40-45 gm. riebalų iš neprisotintų riebalinių rugščių (daugiausia augaliniai riebalai). Tokie riebalai yra daržovių ir žuvų riebalai — juose yra gausu neprisotintų riebalinių rūgščių. Kitą riebalų parai kiekį — 15-20 gm. gali žmogus naudoti iš gyvulinių riebalų, pasirinkdamas ne taip gausius prisotintomis riebalinėmis rūgštimis ir cholesteroliu riebalus.

Toks maistas yra sveikatą širdžiai užlaikantis. Tokia dieta nėra mažai riebalų turinti, bet vidutiniai: 25-30 proc. riebalų visame paros davinyje. Ji yra nedaug, bet vidutiniai turinti angliavandžių-miltų bei krakmolinių medžiagų. Toks maistas yra ne mažai, bet vidutiniai kalorijų turintis — tai nėra bado dieta (ne čia taip vadinama "crash-diet"). Tik ši dieta yra mažai turinti prisotintų riebalinių rūgščių (gyvulinių riebalų) ir mažai cholesterolio (dešrelių, dešrų, trynių...). Tas labai naudinga širdžiai ir visai žmogaus sveikatai.

Kaip liesint perriebų kraują

Dažnai žmonės prašo naujų tabletių (Atromid-S) kraujo suliesinimui. Tai netikslus kraujo liesinimo kelias. Visų pirma reikia stengtis kraują suliesinti (jame esamą pergausų cholesterolio kiekį sumažinti) tinkamu maistu. Čia ir prieinam svarbų reikalą — kaip galima sumažinti pergausų cholesterolio kiekį kraujuje? Jei atsiranda žymus kraujo pariebėjimas (hypertriglyceridemia ir lipemia) reikia dieta bandyti nustatyti, ar toks pariebėjimas sumažės nuo riebalų sumažinimo, ar nuo mažesnio kiekio sunaudojimo miltinių-krakmolinių maisto medžiagų (angliavandenių). Retais atvejais dėl naudojimo riebalų atsirandąs ypatingas kraujo suriebėjimas (hypertriglyceridemia) mažinamas dar daugiau suliesinant dienos davinį: mažiau negu 10 proc. riebalų naudojama dienos davinio kalorijų sudarymui ir (tai labai svarbu) tie riebalai suvalgomi iš karto —laike vieno valgymo. Tuo būdu turima ilgesnė pertrauka tarp riebalų naudojimo paroje.

Jei kraujo suriebėjimas (hyper triglyceridemic hyperlipemia) atsiranda daugiau dėl angliavandenių (krakmolinių medžiagų-miltinių dalykų, saldumynų alaus...) — tada atydžiai sumažinamas kalorijų kiekis sumažinant minėtus angliavandenius žmogaus maiste. Pastovus angliavandžių sumažinimas atsiekiamas pridedant į maistą aliejų. To kiais atvejais riebalai paros maisto davinyje gali sudaryti 40 proc. (vietoj vidutinio jų kiekio paros maiste — 25-30 proc.). Taip pat ir šituo atveju reikia labai nedaug tevartoti gyvulinių riebalų (saturated fats) ir cholesterolio.

Reikia save maistu visapusiškai tvarkyti

Pats laikas mums pradėt save tikrai mediciniškai imti į rankas. Ne laikas mėginti tvarkytis tada, kai jau bet koks tvarkymasis esti pavėluotas. Reikia įprasti į tvarkingą mitybą — tada mes pajėgsime pildyti gydytojo nurodymus. Pvz., turint pakeltą kraujospūdį, šalia minėtos dietos, reikia nevartoti valgomosios druskos.

Labai svarbu įprasti į gausų vartojima visų esminių žmogaus sveikatai maisto medžiagų: vitaminų, mineralų, amino rūgščių (mėsos bei pieno gaminių baltymai) ir pagrindinių riebalinių rūgščių (augaliniai riebalai).

Gydytojai, norį apsaugoti žmogaus širdį nuo perankstyvos sklerozės, pataria valgyti daug celiuliozės turinčio maisto —nedaug kalorijų kąsnyje. Prie to dar vidutiniai riebiai valgydamas žmogus mažai jaučia alkį. Tuo būdu jis be nuovargio ir be įtampos mažina savo perdidelį svorį jau pačiose pirmose svorio numetimo savaitėse.

Šitiek supratę apie sveikos mitybos pagrindus, pradėsime aiškintis apie maisto kiekį ir jo rūšį dienos davinyje. Apie tai kitą kartą.

Išvada: Domėkimės sveiku maistu jau dabar. Maitinkimės reikiamai patys, tada mūsų vaikai įpras sveikai gyvent. Taip bus patiesti tikrai geri mūsų ir mūsų vaikų širdžių sveikatai pamatai. Apsaugokime savo ir savo vaikų gomurius nuo pasibaisėtino — dabar daugelio praktikuojamo — savo sveikatos ardymo!

Pasiskaityti: Current Medical Digest, May 1967.

TEISINGĄ PATARIMĄ ĮGYVENDINK — SVEIKESNIS BŪSI.

Paraudusios nosies tvarkymas

Klausimas. Kaip tvarkyti paraudusią nosį?

Atsakymas. Pereitą kartą aptarėme nosies paraudimo — Rosacea ligos atsiradimo priežastis ir priminėme, kad šį kartą pakalbėsime apie tos ligos gydymą.

Pirmiausia, gydytojas padės nustatyti rosacea ligos diagnozę. Ji nemaišytina su jaunatviška liga —veido pūškais — ACNE. Pastaroji prasideda jaunatvėje — brendimo laikotarpyje, ant veido atsiranda "juodos galvutės", skausmingos pūslės ir pūškai krūtinėje bei nugaroje. Nosis paraustа dėl Rosacea gerokai vėlesniame amžiuje.

Gydytis minėtą nosies paraudimą reikia visapusiškai. 1. Sutvarkyti tokią ligą sukeliančias priežastis — apie jas kalbėta šiame skyriuje pereitą kartą. 2. Tvarkytis reikia su įvairiopu "nervų dilginimu". Nors ir turėtum palinkimą šitokiai ligai, vienok ramiose aplinkybėse gali tokios ligos išvengti. Nerviniai odos pakitimai Europoje, Centrinėje ir pietinėje Amerikoje yra, palyginti, retai pasitaiką negerumai. Ten žmonės nelekia per gyvenimą gavatrūkčiais. Poros valandų pietų pertrauka jautrių nervų žmonėms yra jų gyvybės šaltinis. Tokie norėdami čionykštį tempą iš laikyti turi pasispausti. Jau jie esti neramūs savuose kraštuose, pirm į čia patekdami — tai judrusis elementas. Įkeliavę į šį kraštą iš kitur žmonės irgi suserga neretai nerviniais odos pakitimais, kurių viena rūšis yra Rosacea liga. Nuo tos ligos visai žmonės pasveiksta sugrįžę atgal į savas gimtines.

Šiame krašte žmogus turi ypatingas darbo sąlygas. Dažnai jį lydi įvairūs sukrėtimai: depresija, streikai... Nerviniai ligoniai visų gydytojų praktikoj sudaro 50 procentų. Net iki 100 proc. su taip vadinamomis alerginėmis ligomis žmonių priklauso šiai dėl dėl nervų įtampos susergančiųjų grupei.

Nervinės (funkcinės) kilmės ligai — kaip tokiai rosacea — atsirasti turi didelės įtakos intymus šeimyninis gyvenimas — jame bet kokia pasitaikanti netvarka. Blogiausia, kad jautrūs žmonės pasirenka savus šeimyninius palydovus tokių pat savybių kaip ir jie patys. Žiūrėk, neramus, ambicingas, dideliais gabumais apdovanotas asmuo pasiekia gerovės moksle, prekyboje ar pramonėje. Toks, atėjus laikui vestis, pasirenka irgi išimtino pajėgumo moterį, kuri irgi turi pasisekimą gyvenime. Esant abiem valingiems, savimi pasitikintiems ir bendradarbiauti nelinkusiems — nepasiekiama šeimyninė harmonija. Šitokiam stovyje intymūs šeimos santykiai esti netvarkingi — tai dar daugiau netvarkos atneša šeimon. Tokia netvarka didina nervinės kilmės ligas.

Fizinė bei dvasinė įtampa kasdieniniame darbe gali žmogui iš-

(Nukelta į 7 psl.)

Trynukai, dvynukai ir pora vienukų Alvudo vaikų užsiėmime gėrisi bendraamžių sportu. Nuotr. inž. J. Slaboko

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

ROCHKES MEDICAL ARTS
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787

REMBLAKE - ROCHKES APOTHECARY
2421 W. 63rd Street
Tel. HE 4-1500

DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
Mes patelefonuosime jūsų gydytojui.

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanius valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois
(2 blokai į rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GArden 4-5800

Jauki atmosfera — Skanūs valgiai — Skubus patarnavimas

VESTUVĖMS IR BANKETAMS YRA PRIVATŪS KAMBARIAI — NUO 10 IKI 800 ASMENŲ

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad. ir šventad. nuo 1:00 val. po pietų.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- **Skanūs valgiai**
- **Geras patarnavimsas**
- **Puiki atmosfera**

—o—

PIETŪS
$1.65 IR $2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622

Atdara sekmad. ir ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 val. ryto; penktad. ir šeštadieniais iki 5 val. ryto.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai, Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. tel 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS, GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PROspect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštad. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal susitar.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849. rez. 388-2233
PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą

Ofs. 735-4477, Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414. Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Šeštad. 12—3 val. popiet
Trečiadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad. ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 v. ir nuo 5 iki 8 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p., 6-8 val. vak. Šeštad. 12-3 val., o trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773; Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv., 5 — 8 val., antrad. ir penkt. 1 — 4 val.
Priimėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 v. p. p.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val.: 9:30—12:30 ir 1:30—5:30
Kitom valandom susitarus
Uždaryta antrad. ir trečiad.

DR. A. PŪSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. ofiso PR 6-7800; Namu 925-7697
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1—9 val. p. p. Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirmad., antrd., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7391
VAL.: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien. Trečiadieniais uždaryta; šeštadieniais nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val. antrad. nuo 2—5 popiet, ketvirtad. nuo 6—8 vak
Ofiso telef. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos 2-8 v. v., penktad. 10-12 v. r., 2-8 val. vak. Šešt. 1-4 v. vak. Sekmad. ir trečiad. — uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimėja ligonius tik susitarus
Val.: 2—4 p. p. ir 6—8 v. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta

Telefonas — GRovehill 6-2828.
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Šeštadieniais 1 iki 4 val.
Trečiadienį uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 S. Albany Ave.
Val., pirm., antrad., ketv. 6—8 v. vak.: penkt. ir šeštad. 2—4 popiet.
Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val., pirmad., antrad., penktad. 1—4 ir 6—8 v. v.; ketvirt. 5—8 v. vak. šeštad. 10—2 val.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription rates: $16.00 per year in Chicago, Cicero and Forign
$14.00 per year outside of Chicago and in Canada

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj, Ciceroj ir užsienyje	$16.00	$8.50	$4.50	$1.75
JAV ir Kanadoj	$14.00	$7.50	$4.00	$1.50

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Neužmirštinos

DIENOS BEI ĮVYKIAI

Pradėdami spalio mėnesį, randame jame keletą dienų, kurios yra vertos dėmesio ir paminėjimo. Katalikai gerai žinome, kad šis visas mėnuo yra skiriamas Švč. Mergelės Marijos garbei. Jis yra vadinamas Rožinio mėnesiu. Tiek Marijos žemėj — Lietuvoj, tiek jos išeivijoj lietuviai nemažu susikaupimu ir savo min timis ir maldomis kreipiasi į Dievo motiną, prašydami sau ir savo tautai malonių. Viešas ir sutelktinis Rožinio kalbėjimas Lietuvoje buvo tradicija, graži tradicija. Nemažas skaičius išeivių šios tradicijos taip pat laikėsi ir tebesilaiko.

*

Lietuvių tautos istorijoje spalio 9-ji diena užima vieną kitą lapą. Savo laiku ji buvo minima ir nepriklausomoj Lietuvoj ir jos išeivijoj kaip tautos gedulo diena. Tą dieną (1920 metais) Lenkijos kariuomenė, gen. Želigovskio vedama, jėga užėmė Vilnių ir visą jo kraštą. Šį smurtą Lenkija papildė po to, kai ji vieną dieną prieš tai pasirašė sutartį (Suvalkuose), kuria iškilmingai pasižadėjo pripažinti Vilniaus kraštą Lietuvai, kaip neabejotinai Lietuvai priklausantį.

Lenkija ne tik sulaužė Suvalkų sutartį, bet bandė ir visą Lietuvą okupuoti ir jos nepriklausomybę pasmaugti. Deja, šiame savo žygyje ji suklupo. Jauna, bet narsi Lietuvos kariuomenė ties Širvintais ir Giedraičiais lenkų kariškas jėgas sulaikė, priverčiant jas trauktis atgal.

Tenka pasakyti, kad po pirmojo Pasaulinio karo Lenkija buvo viena pirmųjų valstybių sulaužusių sutartį su savo kaimynu. Net ir dabar lenkai nesiliauja tvirtinę, kad Vilnius priklauso Lenkijai. Tai daro neturėdami jokio pagrindo.

*

Yra minėtina ir 1940 metų spalio 15-ji diena, kurią prezidentas Franklin D. Rooseveltas priėmė Amerikos lietuvių delegaciją Baltuosiuose rūmuose.

Kai 1940 m. birželio 15 d. Sov. Rusija, sulaužiusi visas iškilmingai pasirašytas sutartis, Lietuvą okupavo, Amerikos lietuviai buvo giliai susirūpinę jos likimu ir skubiai organizavosi jai gelbėti. Buvo sukurta patriotiškąją visuomenę atstovaujanti organizacija — Lietuvai Gelbėti taryba, vėliau pasivadinusi Amerikos Lietuvių taryba, kuri sudarė delegaciją nuvykti pas prezidentą išdėstyti jam savo didįjį rūpestį ir paprašyti jo ir visos Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės pagalbos. Prezidentas mielai delegaciją priėmė. Jis jai užtikrino, kad Lietuvos nepriklausomybė nėra žuvusi, bet tik laikinai atidėta į šalį. Tarp kitko pabrėžė, kad mažosios tautos, taip lygiai kaip ir didžiosios, turi teisę gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu. Nurodė ir keletą pavyzdžių. Jis pagyrė lietuvius, kad jie rūpinasi Lietuvos likimu ir organizuojasi padėti jos žmonėms išsilaisvinti.

Prezidento Roosevelto šilti žodžiai lietuvius paskatino dar stipriau apsijungti Lietuvos išlaisvinimo darbams remti ir juos dirbti. Tai pat sustiprino tų pačių metų liepos mėnesį JAV vyriausybės vardu pasekretoriaus Summer Welles pareiškimą, kad JAV vyriausybė nepripažįsta Maskvos agresinio žygio — Lietuvos įjungimo į Sovietų Rusiją. Tiek šis Welles pareiškimas, tiek prez. Roosevelto lietuvių delegacijai pasakyti žodžiai mūsų darbuose, pastangose ir rūpesčiuose ir dabar tebeturi didelę reikšmę.

*

Spalio 12 d. yra Amerikos atradėjo Kristoforo Kolumbo diena bei šventė. Tuo tarpu ji ne visur yra švenčiama. Švenčia mokyklos ir bankai. Švenčia tik tiek, kad tą dieną jos yra uždarytos. Švenčia ir kai kurios valdžios įstaigos. Daug kam atrodo, kad Kolumbas Jungtinėse Valstybėse nėra pakankamai gerbiamas. Aišku, jis yra stipriai užfiksuotas istorijos knygose, mokyklų vadovėliuose. Yra išleista ir atskirų knygų bei leidinių apie jį, tačiau vertėtų ir jo dieną — spalio dvyliktąją skelbti valstybine bei tautine šventė. Tuo reikalu sąjūdis yra pradėtas, tačiau nepakankamai stiprus, kad pasiektų šio tikslo. Reikia manyti, kad savo laiku jis bus sustiprintas.

*

Rožinio mėnuo baigiasi Kristaus Karaliaus švene. Šiemet ji bus spalio 29 d. Amerikoj nėra papročio bei tradicijos šią didelę dieną švęsti specialiais parengimais bei akademijomis. Ji atšvenčiama bažnyčiose šv. Mišiomis ir šv. valandomis. Atvykę Amerikon naujieji lietuviai pradėjo čia organizuoti Kristaus Karaliaus minėjimo akademijas. Būtų svarbu ir naudinga, jei be bažnytinių pamaldų, ši diena būtų švenčiama ir salėse akademijomis su specialiomis paskaitomis, religiniais koncertais ir kitokiais šventei pritaikintais parengimais bei iškilmėmis. Šiuos parengimus rengti iniciatyvos privalo imtis pasauliečių katalikų organizacijos bei jų vadovai. Tai ypač tinka dabar, po Bažnyčios susirinkimo, įpareigojusio pasauliečius stipriau įsijungti į Bažnyčios gyvenimą bei veikimą ir į apaštalavimo darbą.

KETURIASDEŠIMT VAL. SAVAITĖ LIETUVOJE

Darbo laiką sutrumpinus pakriko patarnavimas

JURGIS VĖTRA

Tik šiais metais Sovietuose įvesta 40 darbo valandų ir penkių darbo dienų savaitė. Žiūrėkite ir stebėkitės socialistiniu ar komunistiniu laimėjimu Sovietuose! Anglijoje jau 1834 m. pradėta kova įvesti 8 val. darbo dienai kasyklose. 1908 m. jau įvesta 8 val. darbo diena daugelyje pramonės šakų. 1919 m. įvykusiame tarptautiniame darbo klausimais pasitarime patvirtintas susitarimas pa žangesniuose kraštuose įvesti 8 val. darbo dieną. Tarptautinė ūkio krizė 1929-1933 m. paskatino JAV įvesti 40 val., o kai kurios pasitenkino net 35 val. darbo savaite. Šiuo metu JAV daugelyje įmonių normaliomis darbo dienomis antvalandžiai atlyginami pusantro karto, o šeštadieniais ir sekmadieniais — du kartus. Naktinėse pamainose daromos bent 10 proc. atlyginimo priemokos. Sovietai tik šiais metais sugalvojo dalimi įgyvendinti, vaka riečių laimėjimus prieš pusę šimtmečio.

Štai, kokie laimėjimai "šlovingosios" sovietinės kompartijos, jai švenčiant bolševikinės revoliucijos pusšimčio sukaktį. Pasidairykime, kaip šis laimėjimas įgyvendintas Lietuvoje. Padairos talkininku pasikvieskime kompartijos dienraščio sumanų bendradarbį Antaną Marcinkevičių, autorių str. "Sąskaita už apsileidimą" (Tiesa, VIII, 27, Ns 200). Kas gi apsileidėlė?

Kompartija — apsileidėlė

A. Marcinkevičius buvo skundų priverstas atlikti padairai. Reikalo užuomazga tiesiog juokinga, kai pilietis skundžiasi, kad negauna bulvių prie šaltibarščių: "Užėjau papietauti į geležinkelio restoraną. Diena buvo karšta, galvoju — suvalgysiu šaltibarščius su šviežiom bulvėm. Žiūriu: šaltibarščių yra, tai aš, nieko ne laukęs, jų ir užsisakiau..."

Dėl šaltibarščių jokių nesusipratimų nekilo. Nepraėjo nė penkiolikos minučių, ir jie jau garav..., dovanokit, stovėjo prie šais išalkusį pilietį. Galima buvo pradėti valgyti, tačiau žmogus čiupo ne šaukštą, o plunksną, nes prie šaltibarščių jam neatnešė nei šviežių, nei senų bulvių, o su duona, kaip pažymi savo laiške valgytojas, "patys žinote, šaltibarščiai — jau ne tas..."

Tačiau rašyti laišką redakcijai žmogų paskatino ne tiek "pats bulvių nebuvimas, o tai, kas už jo slepiasi". Kada jis pasiteiravo, kodėl nėra bulvių, padavėja paaiškino: "Žinote, dabar dvi poilsio dienos, tai šeštadienį ir sekmadienį iki pirmadienio kartais ir neištenkam..."

Suprantama, laiško autorius iš to atsitikimo nedaro išvados, kad reikia vėl sugrįžti prie senos šešių darbo dienų savaitės. Jis tik pageidauja valgyti šaltibarščius su bulvėmis ir darbo, ir poilsio dienomis. Ir šiuo atžvilgiu jis yra visiškai teisus.

Atvažiavęs į Radviliškį, žmogus ir šeštadienį nori taip pat valgyti, kaip ir darbo dieną. Jis skuba į valgyklą, kuri yra visai šalimais geležinkelio stoties. Tačiau valgykla šeštadieniais kažkodėl pradėjo dirbti nuo dešimtos valandos ryto, tarytum radvi iškečiai ir jų svečiai būtų baisūs miegalaiai. O į Priekulę sekmadienį iš viso nepatartina važiuoti: užrašas ant valgyklos durų skelbia: "Poilsio diena".

Kapsuke ryšium su penkiadienė darbo savaite, kirpyklų darbo laiką taip pertvarkė, kad kirpėjai pradeda skusti barzdas dar prieš saulės tekėjimą — šeštą valandą ryto.

Suprantama, buities tarnybos sferos darbuotojams tikrai prisidėjo naujų rūpesčių ryšium su penkiadiene darbo savaite. Prekybininkai, buitininkai neretai dėl geros mūsų nuotaikos ir poilsio aukoja savąsias poilsio valandas.

Deja, ne viskas priklauso nuo jų norų ir pastangų. Kai kurios prekybą aptarnaujančios įmonės ir organizacijos perėjo į penkių darbo dienų savaitę pagal principą: "Svarbu, kad tik mums būtų gerai..." Iš Panevėžio mums rašo smarkiai ištroškęs keleivis: visą rugpiūčio tryliktosios sekmadienio popietę jis bėgiojo po valgyklas, restoranus, kavines, gastronomus, ieškodamas alaus. Autobusų stoties paviljono bufete vietoje alaus kabojo užrašas: "Alaus ir limonado nėra". Alaus nebuvo net alaus bare.

Panašiai atsitinka ištroškusiems alaus mėgėjams ir Vilniuje. Mat, kai alaus daryklos poilsiauja, dvi dienas alus į prekybos tinklą neišveža, arba jo patiekiama tiek, kad pageidaujantiems ir po gerą gurkšnį neištekių."

Geležinkelių užgrūdimas

Kas nutiko geležinkeliuose įvedus penkių dienų darbo savaitę? Į klausimą vaizdžiai atsako A. Marcinkevičius: "Šaltibarščiai be bulvių, nors valgančiajam ir labai nemalonus dalykas, tačiau valstybiniu mastu dar nėra jau tokia baisi tragedija. Respublikos kontrolės komitete jau svarstė įmonių ir organizacijų vadovus, dėl kurių kaltės poilsio dienomis neiškraunami ir nepakraunami vagonai bei konteineriai. Tačiau padėtis dar nepagerėjo. Kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį geležinkelio stotyse tebestovi šimtai neiškrautų vagonų. Kauno geležinkelio stotyje šeštadienį rugpiūčio dvyliktąją, liko neiškrauta 118 vagonų. Sekmadienį vietoj užplanuotų keturių šimtų penkiasdešimt vagonų iškrovė tik tris šimtus vagonų. Visos apygardos mastu šitas vaizdas padvigubėja. Netgi tose įmonėse kurioms geležinkelininkai atridena vagonus pačion panosėn, šeštadienį ir sekmadienį į jų pusę niekas net nežvilgtelėjo. Rokų keramikos dirbinių gamykloje per tas dienas susikaupė net šeši vagonai, o namų statybos kombinate — šešiolika.

"Sanito" fabrikui geležinkelininkai patys nuvežė sekmadienį pilną mašiną krovinių. Tačiau mašinos neįleido net pro vartus. Taip atsitiko ir "Vatoje", ir "Litekse". Autotransportininkai kaltina geležinkelius, kad mašinos prastovi, bet ar geležinkelininkai kalti?

Stotyse stovi svarbūs kroviniai. Kažkur laukia skubių gaminių iš respublikos, tačiau dvi dienas iš eilės nei vagonai, nei konteineriai nepakraunami. Kiekviena praleista valanda — didelis nuostolis valstybei. Prastovi ne tik vagonai ir konteineriai. Trukdomas geležinkelio darbo ritmas. Geležinkelių stotyse pirmadienį - kaip gaisro metu. Šturmuojama dar kelias dienas. Į normalias vėžes įeinama tik ketvirtadienį — penktadienį, o šeštadienį — vėl viskas apvirsta aukštyn kojom. Taip atsitinka dėl kai kurių ūkinių vadovų nerūpestingumo, nedrausmingumo. Jų požiūris į svarbų valstybinį reikalą labai primena "vieno draugo" filosofiją. Jis irgi labai mėgsta pabrėžti "mūsų valstybė", kai kalba apie lengvatas sau, tačiau labai dažnai pamiršta savo pareigas valstybei, kai dėl tos pačios "mūsų valstybės" interesų reikia šiek tiek daugiau pasistengti, arba iš viso rūpestingai atlikti pavestą darbą.

Įmonių nerūpestingumas

Geležinkelių stotys užgrioztos, šimtai vagonų prastovi, tačiau įmonių vadovams galva neskauda: "Ruošiantis pereiti prie sutrumpintos darbo savaitės, kiekvienai įmonei ir organizacijai buvo pasakyta: organizuokit darbą taip, kad ir poilsio dienomis valstybiniai kroviniai geležinkelių stotyse būtų iškraunami ir pakraunami.

— Bus padaryta,—atsakė įmonių ir organizacijų vadovai ir atnešė respublikinei komisijai per ėjimui į penkių darbo dienų savaitę savais parašais sutvirtintus protokolus — susitarimus su geležinkelininkais, kuriuose jie prisiekinėjo pastariesiems, kad dėl vagonų pakrovimo ir iškrovimo viskas apsvarstyta, numatyta, suplanuota ir sureguliuota. Geležinkelininkai apsidžiaugė ir įsegė šituos dokumentus į bylas. Bylos smarkiai pastorėjo, tačiau nuo to niekas nepasikeitė. Pasirašę susitarimus ir gavę leidimą sumažinti darbo dienų skaičių, laimingi įmonių ir organizacijų vadovai jau patį pirmąjį šeštadienį pamiršo savo pažadus ir išvažiavo su visais kolektyvais grybauti, žuvauti, maudytis bei į kitas aktyvaus poilsio vietas.

— O kaip vyručiai, vagonai? — priminė geležinkelininkai.

— Netrukdykit darbo žmonėms naudotis valstybės suteiktomis lengvatomis, — atsakė įmonių vadovai ir jų pavaduotojai. Ir kad geležinkelininkai nedrumstų jiems ramybės, Kauno tekstilės-galanterijos fabriko "Pakaita", vaistų sandėlio, siuvimo fabriko "Dubysa", šilkinių gaminių gamyklos "Bitukas" ir dar šešiolikos įmonių ir organizacijų vadovai parašė oficialius raštus, kad šeštadieniais ir sekmadieniais šitos įmonės nedirba ir jokių vagonų neiškraus ir nepakraus."

Ir kolūkiai pasekė pramonę. Nors skubūs darbai laukia, bet nė vieno žmogaus pvz. Zapyškio kolūkio laukuose nematyti. Kažin kaip nutiks su gyvulių šėrimu? Greičiausia "šlovingoji" kompartija jubiliejaus proga atpratins gyvulius dvi dienas ėsti.

Prie demilitarizuotos zonos (DMZ) Con Thien vietovėje Vietname. amerikiečiai stipriai kaunasi su siunčiamais iš Šiaurės Vietnamo komunistų daliniais.

Pietų Vietnamo drama

Nežinia, kaip ilgai tęsis tas žiaurus karas Vietname. Amerika meta visą ekonominę ir militarinę jėgą už Pietų Vietnamo nepriklausomybę. Kelio atgal nėra. Kitaip būtų atidarytas komunizmui kelias į visą pietų ir rytų Aziją.

Užsienio reikalų ministeris Van Do pareiškė: "Be Amerikos pagalbos Pietų Vietnamas jau būtų buvęs nubrauktas nuo geografijos žemėlapio". Vietnamiečiai supranta, kad Amerika siunčia karius kovai už Pietų Vietnamo laisvę. Politinė padėtis labai jautri, nes labai atsargiai organizuojama demokratinė valstybė, kuri dar tebėra kūdikis.

Galingiausia pasaulio armija kariauja prieš mažą valstybę, o vistiek nesiseka, kažkas trukdo. Tai drama, kurią pergyvena Amerika prieš viso pasaulio akis. Kodėl? Perdaug galinga. Šis yra bent šiuo momentu esminis elementas Vietnamo dramoje. Milžinas nepajėgia perblokšti nykštuko! Dramblys nesutrina blusos, kuri jį skaudina.

Amerika kovoja už laisvę, kuriai išleidžia bilijonus dolerių. Ten nėra nei milimetro žemės, už kurią jie kovotų. Ne už žemę kovoja. Priešas tai žino gerai. Jei amerikiečiai neapgintų Vietnamo, jie negalėtų daugiau išgelbėti jokio kito krašto. Amerika kovoja už Aziją, Europą, Afriką ir už save pačią. . .

Kas yra vietnamiečiai prieš Amerikos galybę? Galėtų į 24 valandas paversti pelenais visą kraštą. Amerikiečiai, laisvės mylėtojai, nenori to daryti. Negalima sudeginti žmogaus, net gi priešo. Jei paverstų griuvėsiais tautą, įžeistų patys save ir tuos principus, už kuriuos kariauja.

Amerika yra galinga. Tai pripažįsta ir rusai. Amerika per daug stipri, gali ilgai kariauti. Tokia yra Amerikos drama Vietname.

B. Mikalauskas

Spaudoj ir gyvenime

GAISRAS OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Jeigu ne sovietinio režimo netvarka, lietuviai tėvynėje galėtų susilaukti gražios pažangos. Dabar gi net tokia kasdienė būtinybė, kaip geriamas vanduo, vietomis yra neišspręsta. Tai mums atskleidžia straipsnelis "Gaisras", rugs. 6 d. išspausdintas "Tiesos" 208 n-ry. Čia rašoma:

"Karšta, sausa vasara neretai mėgsta iškrėsti žmonėms kokį nors pokštą. Ir tą kartą nebuvo apsieita be jo. Žinote, ėmė ir užsiliepsnojo medinėje pašiūrėje sukrautas šienas. Subėgo žmonės. Tik gaisro negesino. Kiekvienas saugojo savo trobą, daržinėlę ar sandėlį. Kažkas iškvietė ugniagesius. Tie beregint atlėkė, paleido į siautėjančią ugnį galingą vandens srovę. Liepsna šiek tiek sumažėjo. Ugniagesiai, nebaigę savo darbo, apsuko raudonšonę mašiną ir nudūmė atgal į miestą. Liepsna vėl šoktelėjo aukštyn, pažėrė debesį gresmingų kibirkščių.

Matau nepatiklias šypsenas skaitytojų veiduose. "E" — galvoja jie, — na, ir užlenkė autorius. Kur tai matyta, kad ugniagesiai, neužpylę gaisro, pasitrauktų nuo gaisravietės?"

Ši nepaprasta istorija tuo ir nepaprasta, kad buvo lygiai taip, kaip čia parašyta. Kartu ji primena kitą, maždaug prieš porą metų prasidėjusią ir vis dar besitęsiančią istoriją.

Telšiai, kaip žinoma, net ant kelių aukštų kalnelių įsikūrę. O pats aukščiausias miesto taškas Palangos, Salomėjos Nėries ir Vytauto Montvilos gatvių rajonas. Ten pastatyta daugiau kaip pusantro šimto individualių gyvenamųjų namų. O šulinių tėra tik trejetas. Gilūs jie, net 25-30 metrų siekia, tačiau vasarą gerokai apdžiūsta. Taigi, šiame rajone karštą vidurvasario dieną ne visada stikline šalto vandens pasilepinsi.

Jau seniai ištroškę tų gatvių gyventojai varsto miesto vykdomo jo komiteto duris ir prašo vandens. O jiems pataria: "Pakentėkite". Ką darys žmonės, kenčia. Juo labiau, kad prieš porą metų blykstelėjo šiokia tokia vilties kibirkštėlė. Tuometiniai miesto vadovai surado lėšų 200 metrų ilgio vandentiekio linijai į šį rajoną nutiesti ir trims kolonėlėms pastatyti. Ir projektas buvo padarytas. Teliko pakloti vamzdžius ir gerti iki soties šaltą vandenėlį. Gyventojai patys apsiėmė ir visus darbus atlikti.

Bet jie be reikalo taip anksti džiaugėsi. Miesto vykdomajame komitete pasikeitė vadovai, ir nepaprasta istorija su vandeniu nusitęsė iki mūsų dienų. Veltui žmonės laksto į vykdomąjį komitetą. Ten jų troškulį ramina šitaip:

— Nėra lėšų. Neužplanuotas vandentiekis.

Ir šią vasarą to rajono gyventojai klydinėjo po miestą, ieškodami puskibirio šilto arba šalto vandens. O paskiau kilo gaisras. Subėgo žmonės jo gesinti. O vandens nėra. Todėl ir pasitraukė atbuli nuo liepsnos, šoko savo namų daržinėlių ir sandėliukų nuo kibirkščių saugoti. Atlėkė ugniagesiai, išpylė iš mašinos bako turimą vandenį ir, palikę nebaigtą gesinti gaisrą, nudūmė į miesto centrą... vandens. Laimė, kad laiku spėjo jo parsivežti.

Šį kartą gaisrą pavyko užgesinti atsivežtu vandeniu. O kaip seksis kitą kartą?"

J. Žvilb.

Katalikų Bažnyčia ir lietuvybė

PR. PAULIUKONIS

Didelės įtakos turėjo XIX a. lietuviškam bajorų sąjūdžiui ir lietuvių kalbos susidomėjimu kitataučių tarpe eksjėzuito kunigo Ksavero Bagužio (1746-1820) skaitytas pranešimas "Apie lietuvių tautos ir kalbos kilmę" Varšuvos mokslo draugijos narių susirinkime. Veikalas susideda iš trijų dalių. Pirmoje istorinėje dalyje nurodoma, kad kur šiandien yra Lietuva, Prūsai, Kuršas ir Palenkė, ten nuo neatmenamų laikų gyvenę lietuviai. Antroje dalyje įrodoma, kad lietuvių kalba yra originali ir net motina kitų kalbų. O trečioje dalyje iškelia lietuvių kalbos grožį bei jos turtingumą. Jis nusiskundžia, kad sulenkėjusi bajorija niekina lietuvių kalbą, tačiau lietuvių kalba tinka ne vien tik prastiems žmonėms kalbėti, bet ir mokslui bei literatūrai. Tam įrodyti jis duoda romėnų klasikų rašytojų Virgilijaus ir Ovidijaus vertimų į lietuvių kalbą pavyzdžių.

Dideliu lietuvių kalbos teisių gynėju reikia skaityti ir XIX a. žymiausią lietuvių veikėją, švietėją ir kovotoją prieš rusifikaciją vysk. Motiejų Valančių. Jis išleistose savo politinėse brošiūrose lietuviam aiškino, kad Lietuvoje šeimininkai yra lietuviai, o okupantai rusai yra ateiviai, todėl jie turi mokėti lietuviškai, o ne lietuviai rusiškai. Todėl jis pataré lietuviams, užkalbinus juos rusiškai, atsakyti: "Nesuprantu".

Iš ankstyvesnės kartos dar galima paminėti prel. Kalikstą Kasakuskį, kuris lenkiškai parašytos lietuvių kalbos gramatikos prakalboje iškėlė lietuvių kalbos grožį ir jos svarbą tautos gyvenime.

XIX a. didelė lietuvių kalbai užuovėja buvo katalikų bažnyčia. Kai visur skambėjo tik lenkų kalba (įstaigose, mokyklose, dvaruose, miestuose ir klebonijose), tai tie patys kunigai, kurie klebonijose kalbėjo ir lenkiškai, bažnyčiose vartojo lietuvių kalbą. Tai buvo vienintelė vieša vieta, kur lietuvis galėjo išgirsti savo kalbą. Išimtį betgi sudarė Vilniaus vyskupija, kur kapitula buvo perdėm sulenkėjusi, o kaip taisyklė, nutautęs asmuo pasidarė didžiausiu savo tautos priešu. Ir čia dažnai lietuvių nenaudai pasitarnaudavo vietos dvarininkai, skųsdami lietuvius kunigus dėl lietuviškų pamaldų.

Tautinio atgimimo metu drauge su iškilusiais pasauliečiais lietuviais veikėjais stoja į bendrą kovos frontą už lietuvių kalbos teises ir už lietuviškus reikalus visa eilė jaunųjų kunigų. Kun. K. Pakalniškio leidžiama "Apžvalga" ir kun. J. Tumo "Tėvynės Sargas". Vėliau ir kiti katalikų leidžiami laikraščiai, kaip "Šaltinis", "Vadovas", ypač A. Jakšto "Draugija" gynė lietuvių kalbos teises Lietuvoje.

c. **Kunigų įnašas į lietuvių kalbos mokslą. Kalbos** pažanga, jos tobulėjimas priklauso nuo atitinkamų studijų, nustatančių kalbos pagrindus, žodžių keitimosi formų taisykles, žodžių reikšmę ir t. t. Šių kalbos studijų pirmieji žingsniai yra žodynai ir gramatikos. Mažojoje Lietuvoje protestantų kunigai, rūpindamiesi žmonėmis skelbti Dievo žodį jų gimtąja lietuvių kalba pradėjo studijuoti ir pačią lietuvių kalbą, leido žodynus, gramatikas. Didžiojoje Lietuvoje katalikų kunigai šį darbą pradėjo žymiai anksčiau. 1629 m. Vilniuje išleistas lenkiškas-lotyniškas-lietuviškas žodynas, parengtas jėzuito Konstantino Širvydo. Jis buvo skirtas Vilniaus akademijos studentams ir dvasininkams. Tai buvo vienintelis Lietuvoje žodynas, kuris per nepilną šimtą metų susilaukė net penkių laidų. Mažojoje Lietuvoje pirmas lietuviškai vokiškas žodynėlis išleistas 1730 m. Hallėje. Iki XIX a. nebuvo išleistas joks žodynas. Tik XIX a. pirmoje pusėje Žemaitijos bajorų tautinio sąjūdžio metu buvo parengti keli žodynai, bet jie liko rankraščiuose. Iš jų paminėtinas Kazanės universiteto profesoriaus A. Ugenskio (1816-1870- parengtas didelis žodynas — apie 100,000 žodžių, bet jo likimas nežinomas. Daugiau svarbos turėjo kun. Antano Juškos (1819-1880 m.) surinkta žodyno medžiaga apie 70,000 žodžių, kuris buvo pradėtas spausdinti, bet nebaigtas. Vienintelis XIX a. Lietuvoje išspausdintas žodynas yra kun. Mykolo Miežinio (1826-1888) lietuvių-lenkų-rusų- latvių žodynas, atspausdintas 1894 m. Tilžėje. Didelės vertės turi M. Lietuvos lietuvio Fr. Kuršaičio (1808-1884 m.) moksliniai darbai, gramatika ir žodynas.

(Bus daugiau)

Puikus Stempužienės rečitalis

Pereitą sekmadienį įvykęs koncertalto — solistės Aldonos Stempužienės rečitalis praėjo su dideliu pasisekimu visais atžvilgiais: gausi publika, puikus išpildymas, gražus amerikiečių spaudos įvertinimas.

Mūsų solistė iš didžiosios spaudos susilaukė tokių atsiliepimų, kokių labai retai tegauna vietinės pajėgos. Abu Clevelando dienraščiai įsidėjo savo muzikos kritikų muzikines recenzijas, kurių gali pavydėti geriausi solistai.

Jų pilno vertimo skaitytojams neduosime. Pateiksime kelias charakteringesnes ištraukas.

"Kontraltas puiki"

Dienraštis "The Plain Dealer" savo rugsėjo 25 d. laidoje išspausdino ilgą recenziją, duodamas stambią antraštę: "Clevelando kontralats puiki Kulos salės rečitaly". Straipsnis pradedamas: "Aldona Stempužienė, Clevelando kontraltas, vakar davusi rečitalį Muzikos instituto Kulos salėje, yra nuostabi dainininkė, pirma, dėl plačios apimties bandymų, kuriuos ji pati sau pasistatė ir antra, dėl aukšto pasisekimo laipsnio, kuriuo ji tai atliko".

"Jos programa apėmė italų operos arijas — itališką barokinio stiliaus grupę, ispanų kūrinių — Debussy kompozicijas ir nepaprastą moderniška muzikinį ciklą. Niekur ji nepasirodė žemiau negu kūrinių išpildymas reikalavo, bet daugumoje ji buvo puiki. Visa tai padarė daug paskatinančią muzikinę pavakarę."

Kritikas Robert Finn, išvardinęs visą atliktą programą, toliau rašo: "Piano akompanatorius Darius Lapinskas, kaip kompozitorius, buvo atstovaujamas su penkių lietuvių liaudies dainų ciklu balsui, pianinui, fleitai ir mušamiesiems instrumentams. Čia vienas nepaprasčiausių momentų buvo, kai atrodė liaudies vokaliniai tonai kartais paliekami vieni, o kartais rūpestingai apdorojami moderniame stiliuje. Instrumentų muzika ištisai parašyta moderniame stiliuje, kažkas panašaus ir į Mesijano stiliaus garsų triukšmą, su mikrotoninių vėjų efektais, virpančios fleitos žaidimu ir sumaniu bubnų panaudojimu.

Ciklas atrodė maloniai egzotiškas, bet truputį per ilgas pagal savo muzikinę medžiagą.

Pats Lapinskas pasirodė techniškai puikus pianistas, gal truputį per mažai jautrus puikią akustiką turinčiai Kulas salei. Robert Matson atatiko savo bubninininko pareigoms. Auditorija buvo didelė ir draugiška".

Antras Clevelando dienraštis turis arti 400,000 skaitytojų "The Cleveland Press", įsidėjo muzikos kritiko Frank Hruby kiek trumpesnę recenziją, užvardindamas "Stempužienė — puikiame balse", rašo, kad "Stempužienė savo muzikoje atneša turtingą garsą, balsą, kuris savo kokybe yra kiek tamsokas ir kuris geriausiai tinka tokiuose muzikos draminiuose kūriniuose kaip "Don Fatale" arija iš Verdi operos "Don Carlo". Bet negalima būtų pasakyti, kad ten nebūtų galima jas ir kitaip perduoti. Donizetti, Durante, Caccini muzika ir ypač arija iš Pergolesi buvo sudainuota su ypatinga gracija.

Penkios Manuel de Falla dainos nebuvo taip skirtingos nuotaikoje, kaip muzikoje užrašyta, bet paskutinė "Polo" buvo ypatingai gera.

Su dideliu įdomumu išklausyta Dariaus Lapinsko — Stempužienės akompaniatoriaus muzika. Jaunas lietuvis kompozitorius, paėmęs penkias lietuvių liaudies dainas, pateikė jas panaudodamas aprašomąjį foną, griežtai moderniame tarptautiniame stiliuje. Jos buvo iššaukiančios ir labai didelės vaizduotės."

"Mums buvo pasakyta, kad pačios dainos (t. y. vokalinė dalis) pagal formą daugiau ar mažiau buvo tradicinė. Stempužienė jas valdė su dideliu atsargumu ir jausmingai, pereidama iš beveik šnabždesio iki pilnutinio balso ir atgal lengvai ir skoningai".

Rečitalio klausėsi arti 500 klausytojų, jų tarpe daug žymių amerikiečių. Rečitalį rengė The Cafarelli Opera Company, talkinant vykd. komitetui (pirm. Aleksandra Sagienė), skelbimų ir reklamos (Mrs. Chrosty Barth) priėmimų komitetui (pirm. M. Lenkauskienė) ir spaudos, radijo ir TV komitetui (pirm. Frederic Gonda).

Rengėjai kviestiniams svečiams padarė priėmimą Čiurlionio ansamblio namuose.

Vc. Rc.

Williams Evans, Wyckoff, N.J. advokatas, sakosi, kad jis kandidatuosiąs į pirminius prezidentinius rinkimus New Hampshire.

Los Angeles, rugpiūčio 27 d. Šv. Kazimiero parap. rajone stovi iš kairės: sesuo Teresita Gurskyte, poetė D. Mitkienė, prel. J. Kučingis, K. Karuža ir kitos keturios Švč. Jėzaus Širdies vienuolyno seselės. Sesuo Teresita Gurskytė, išvykusi 1932 m. iš Lietuvos į Prancūziją, o iš ten į Honolulu, Hawaii, kur dabar dirba mokytojos darbą. Ji yra kilusi iš Vilkaviškio.

Nuotrauka L. Briedžio

MŪSŲ KOLONIJOSE

New Haven, Conn.

PAS MUS

Taip dar neseniai vyko paskutinieji susirinkimai prieš vasarą ir štai, pradedame naują, įvairių darbų, sezoną.

—Rugsėjo 3 d. įvyko moksleivių ateitininkų kuopelės susirinkimas. Pasidalinta įspūdžiais iš moksleivių ateitininkų stovyklos Kennebunkporte. Stovykloje gražiai pasireiškė pavyzdingume ir spaudoje Gita Merkevičiūtė, kuopelės sekretorė. Kol kas mūsų jaunieji ateitininkai laba' gražiai ir gyvai veikia dr. E. Vaišnienės globoje. Priimti dar trys nariai.

— 10 d. L.M.K.F. vietos klubo susirinkimas, E. ir V. Mackevičių bute. Dail. L. Židonytė, pirm., trumpai peržvelgdama vasaros įvykius, pasveikino susirinkusius ir pradėjo susirinkimą. Perskaityti bendralaiškiai ir svarstytas rudeninio parengimo klausimas. Nutarta ruošti vakarą su menine programa, bufetu ir pasišokimu. Po susirinkimo kavutė. Sekantis susirinkimas pas Vl. Žemliauskienę.

— L.R.K. Mot. s-gos, 33 kp. susirinkimas įvyko V. ir A. Gruzdžių vasarvietėje. Narių susirinko 19. Susirinkimą pradėjo kp. pirm. M. Jokubaitė maldomis už sąjungiečių mirusius šeimų narius ir sergančias nares. Prieš darydama pranešimą iš seimo padėkojo kuopai už pasitikėjimą 32-jam seime atstovauti. Iš pranešimo, labai nuosekliai paruošto, matėsi kiek daug padaryta.

Iždininkei Rožei Kisielienei prašant atleisti iš pareigų, susirinkimas pritarė ir iždą tvarkyti perėmė A. Plečkaitienė. Kuopos korespondente "Moterų Dirvai" sutiko būti Emilija Šaulienė.

Nutarta ruošti Kūčias gruodžio 23 d. 6:30 val. v. ne vien tik kuopos narėm, bet šeimom ir kitiem kolonijos lietuviams. Norintieji dalyvauti bendrose Kūčiose prašomi iš anksto užsisakyti vietas pas A. Plečkaitienę ir kūčioms ruošti komisijos nares: M. Jokubaitę, F. Strimaitienę, V. Gruzdienę, M. Merkevičienę ir A. Lipčienę. Susirinkimas pravestas sklandžiai, padaryta daug nutarimų ir išsiaiškinta daugeliu klausimų. Baigtas malda. Sugiedota Ilgiausių Metų V. Gruzdienei, vakar atšventusiai gimtadienį. Su malonumu pasivaišinta skaniai paruoštom vaišėm. Prieš išsiskirstant kitas Ilgiausių Metų A. Gruzdžiui, tą dieną sulaukusiam 60 metų. Apdovanotas maža kuopos dovanėle.

— Rugsėjo 19 d. 7 val. vak. tėvų susirinkime nutarta atidaryti šiais metais lietuvišką mokyklą. Vaikų, jei visi lankytų, būtų 13.

— Ilgametis kolonijos ir bendruomenės narys Vytautas Sušinskas apsivedė ir išvažiavo, su motina Janina, gyventi į Pennsylvaniją pas savo žmoną Marytę. Jam suruoštos išleistuvės rugpiūčio 19 d. vakare, o 20 d. jaunimas, kuriam Vytas yra ilgai vadovavęs, taip pat suruošė atsisveikinimo vaišes.

— New Havene apsigyveno Vaidevutis Mantautas su žmona ir dukrele. V. Mantautas profesoriauja Albertus Magnus kolegijoje ir ruošiasi daktaro laipsniui Fordham'o universitete.

— Yale New Haven ligoninėj dirba dr. Gumbinaitė.

— Birželio 19 d. dr. Rimas ir dr. Elona (Marijošiūtė) Vaišniai susilaukė dukrytės, o Gintaras sesutės Vaivos-Marijos.

— Į Yale u-tą, studijuoti medicinos, atvyko A. Pakalnis iš Chio valstijos.

— Gimnaziją baigė trys lietuviai: Melanija Biknaitytė, Vincas Plečkaitis ir Stasys Lipčius. Paskutinieji du mokslą tęsia.

— Amerikonišką darželį lankyti pradėjo Genutė Strimaitytė id Gintaras Vaišnys.

— Dailininkė Lijolė Židonytė, mokytojaujanti amerikiečių gimnazijoj Newington, Conn., vasaros atostogų metu išdekoravo Lowell, Mass., lietuvių parapijos bažnyčią.

— Dail. Pauliaus Augiaus monografija jau pasiekė New Haven'ą. Pirmasias dvi knygas įsigijo dr. Elona Vaišnienė ir bendr. pirm. A. Gruzdys.

— Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj 40 val. atlaidai rugsėjo 29 d. iki spalio 1 d.

— Parapijos vakarienė ruošiama spalio 29 dieną.

— Rugsėjo 16 d. mažojoj parapijos salėj — keturi vaikai — Vaiva Vėbraitė, Linas Lipčius, Daina Žemliauskaitė ir Linas Žemliauskas suruošė savo darbų parodėlę. Labai dėkingi klebonui kun. A. Zanavičiui už leidima nemokamai pasinaudoti mažąja parapijos sale.

Albina Lipčienė

LEO'S SINCLAIR SERVICE
5957 So. Western Ave
LEONAS FRANCKUS Sav
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos
Tune-ups ir Motorų Remontas
Kampas 58th Street
Telefonas PRospect 8-9533

RINOS IR NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
Ekspertiškai uždedam naujus ir taisome senus. Pilnai apsidraudę. Darbas garantuotas
A. ABALL ROOFING CO.
LA 1-6047 arba RO 2-8778

ALTO CENTRO PRANEŠIMAS

Gerbiamoms Amerikos lietuvių tarybos skyrių, bendradarbiaujančių organizacijų, klubų ir kitų organizacinių vienetų vadovybėms.

Ryšy su Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto sudarytos New Yorke institucijos, Jungtinių finansų komiteto veikimo plotme, Amerikos Lietuvių taryba informuoja ir paaiškina savo skyriams ir bendradarbiaujančioms organizacijoms, kad surenkamos aukos Vasario 16 d. minėjimo progomis, siunčiamos, senaja tvarka Amerikos Lietuvių tarybos centrui, taip, kaip yra numatyta ALT statute, nurodyta per eilę metų Amerikos Lietuvių tarybos suvažiavimų nutarimais ir ALT centro valdybos aplinkraščiais.

Vliko Jungtinio finansų komiteto įsteigimas neturi nei pagrindo nei teisės keisti Amerikos Lietuvių tarybos statute numatytos aukų telkimo tvarkos

Prez. Johnson susirūpinęs kalba apie potvynių padarytus nuostolius Harlingen, Tex., momento konferencijoj. Rio Grande Valley paskelbta kaip sunaikinta sritis.

Lietuvos laisvės kovai JAV lietuvių veikloje.

Į Jungtinių Finansų komitetą Amerikos Lietuvių taryba yra paskyrusi savo du atstovu, paties to komiteto prašymu, tikslu konsoliduoti komiteto veiklą.

Minint Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukaktį JAV, kaip ir anksčiau taip ir dabar atitinkamus parengimus ir darbus atlieka Amerikos Lietuvių taryba, jos skyriai ir patriotinės lietuvių bendradarbiaujančios organizacijos. Kas norės atskirai paremti asmeniška auka Jungtinių Finansų komiteto veiklai už JAV ribų, tą galės savo valia atlikti tiesiai to komiteto vardu, kaip nurodyta spaudoje paties to komiteto pasisakymu ir adresu.

ALT

— Amerikoj šių metų liepos mėnesį buvo 239,889 turistai iš užsienio, be Meksikos ir Kanados. Tai rekordinis skaičius.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio ik sekmadienio 10 ikl 11 val. ryto šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 ik 9:30 val. ryto. Vakarais pirmadieniais 7 val. vakaro
7159 South Maplewood Avenue
Chicago, Illinois 60629
VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg FM
Telef. HEmlock 4-2413

V. Baravyko
Anglų–Lietuvių kalbų
ŽODYNAS
jau gaunamas
Žodynas plačios apimties, apie 30,000 žodžių ir posakių, 590 pusl., kietuose apdaruose.
Kaina — $6.00
Žodyną galite gauti Drauge.

Lietuvių liaudies šokiai.
J. LINGYS, 154 pusl.
Antroji laida išleista Balio Pakšto ir Juozo Kreivėno. 10 šokių su aprašymais, braižiniais, nuotraukomis ir gaidomis. KALVELIS KUBILAS, RAGUČIAI, KEPURINĖ, OŽELIS, SUKČIUS, LENCIŪGĖLIS, SADUTĖ, MIKITA ir MALŪNĖLIS. Knyga labai naudinga šokių vadovams, šokėjams ir šokių mylėtojams. Kaina $2.00. Gaunamo DRAUGE. 4545 West 63rd St., CHICAGO, ILL. 60629.

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
PASIRINKIMAS SPALVUOTŲ AR PAPRASTŲ TELEVIZIJŲ
• RADIJŲ • STEREO • ORO VĖSINTUVŲ • TAISYMAS
2412 WEST 71st ST., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. 471-2446

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE
80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ
CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 TEL. GR 6-7575

4 3/4 % METAMS
VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

Federalinės vyriausybės apdraudos įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdingai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokejo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų. Chicagos Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansiškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidėdami darbais ir finansais, kad galėtų pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicagos Taupymo ir Skolinimo Bendrovę išaugusią į virš $84,000.000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dol. finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlėmis išpuoštą pirmąją įstaigos aukštą Laimės Šaltinėlį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdaringoms įstaigoms apie $1,200.00. Pamatysite plačiai žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5¼%. Šiandien mokslas kainuoja nuo $6.000 iki $12.000 ir daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutaupysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti $2.50, $5.00, $10.00 arba net $25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po $25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams rūmesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyrium).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting
10. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members.
12. U. S. Postal Stamp Machine
12. Service
13. We sell Travelers Checks.
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service
16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays each month for your children and mothers.
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members.

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M.— 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M.— 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M.— 8:00P.M.
FRIDAY	9:00 A.M.— 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M.—12:30 P.M.

Iš Amerikos į Maskvą viena lėktuvu skrendanti amerikietė akt. Susan Oliver sustojo Kastrup aerodrome Kopenhagoj, Danijoj

ŠVĖKŠNOS KNYGNEŠYS

Dr. Juozą Rugį prisimenant

Rugsėjo 16 d. suėjo 38 metai, kai mirė dr. Juozas Rugys, didelę savo gyvenimo ir darbų dalį atidavęs Švėkšnos apylinkių sveikatingumui, švietimui ir ekonominei gerovei. Tai buvo tie laikai, kai Lietuva turėjo permažai savų šviesuolių ir nedaug tokių, kurie aukojosi savo kraštui. Vienas tokių buvo dr. Juozas Rugys, kurio dar ir dabar, net okupacijos metu, Švėkšnos gyventojai neužmiršta ir kapinėse lanko jo ir žmonos kuklų paminklą.

Suvalkietis žemaičių švietėjas

Juozas Rugys gimė 1858 m. gegužės 23 d. Rugių km., Sintautų valsč., Šakių (tuomet Naumiesčio) apskr. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje kartu su dr. Vincu Kudirka, su kuriuo nuo to laiko buvo draugai. Vėliau studijavo Maskvos universitete mediciną. Buvo Maskvos lietuvių studentų aktyvus narys. Baigęs mediciną nesikėlė kur nors į Rusijos gilumą, bet grįžo Lietuvon ir nuvyko į Švėkšną, kuri tuo metu neturėjo gydytojo. Čia išvystė savo veiklą, kaip žurnalistas, knygnešių globėjas ir žmonių švietėjas.

Dr. Rugys su žemaičiais kalbėjo tik lietuviškai, todėl jie pradžioje manė, kad jis nėra tikras gydytojas, nes anksčiau čia buvęs gydytojas su jais kalbėjosi tik lenkiškai. Nors sunkumų turėjo daug, bet jis nuo jų nepabėgo, dirbo 30 metų ir ne tik gydė, bet ir kėlė sveikatingumą, švietė tą žemaičių kampelį. Prasidėjus pirmajam Pasauliniam karui gydytojas su šeima (buvo 1900 m. vedęsIreną Skalskaitę) buvo evakuotas į Rusiją ir iš ten grįžo tik 1918 m. Čia rado savo sodybą sunaikintą, o be to, vokiečių daromi sunkumai jį taip veikė, kad jis buvo paraližuotas. Iš tos ligos daugiau nebeprisikėlė ir 1919 m. rugsėjo 16 d. mirė.

Visuomeninė veikla

Švėkšnos gydytojas J. Rugys buvo didelis visuomenininkas. Spaudos draudimo laikais jis parašė daug straipsnių įvairiais klausimais. Įvairiais slapyvardžiais jis rašinėdavo Varpe, Ūkininke, Lietuvių laikraštyje, Vilniaus žiniose. Spaudoje jis kėlė ūkines, politines, istorines problemas, stengdamasis sužadinti savo tautiečiuose tėvynės meilę, kelti švietimą ir ūkinę gerovę.

Spaudą jis rėmė ne tik plunksna, bet ir pinigais. Nuvykęs į Mintaują, Latvijoje, 1894 m. pas J. Jablonskį į varpininkų suvažiavimą, jis paaukojo 100 rublių visuomeniniams reikalams. Tai buvo neįprasta ir nuostabu visiems. Tuo metu buvo labai svarbu lietuvišką spaudą platinti ir raginti žmones, kad ją skaitytų. Dr. Rugys tai žinojo ir pats visu uolumu prie to darbo dėjosi. Dažnai jis laikydavo savo namuose didelius kiekius lietuviškų laikraščių ir knygų, nors tai buvo pavojinga, nes okupantas tą skaitė prieš-valstybiniu darbu ir už tai persekiojo.

Tilžėje spausdintas knygas ir parvežtus laikraščius jis dažnai paslėpdavo kitur, kad žandarams būtų sunkiau rasti. Dėl šio darbo jis dažnai buvo tardomas, grasomas ištremti, bet jis mokėjo žandarus papirkti ir iš bausmių išsisukti. Petrapilyje jis turėjo aukštą caro rūmų valdininką grafą Adomą Pliaterį, Švėkšnos dvaro savininką. Švėkšnoje turėjo dvarą ir Stolypinas, vėliau tapęs caro ministeriu pirmininku. Per juos jis kartais ieškodavo užtarimo net sostinėje. Stolypinas dr. Rugiui vėliau net siūlė gerą vietą Petrapily, bet patriotiškai nusiteikęs gydytojas tos vietos atsisakė ir dirbo savo tautiečiams.

Kilus rusų-japonų karui dr. Rugys buvo mobilizuotas, bet į frontą nenuvyko. Už poros mėnesių jis vėl grįžo pas savo švėkšniškius, kurie prieš tai jį išlydėdami verkė. O žmonės jį mylėjo todėl, kad jis jų gerovei nesigailėjo nei žinių, nei jėgų. Net sirgdamas vykdavo pas ligonius. Po 1905 m. revoliucijos daugeliui lietuvių teko bėgti į užsienį nuo caro valdininkų žiaurumo. Jis, būdamas pasieny, ne vienam padėjo laimingai pasiekti Prūsiją, o paskiau ir užjūrius.

Švietimas ir ūkinė veikla

Kai buvo leista lietuviška spauda, dr. Rugys pradėjo dar daugiau rašyti lietuviškuose laikraščiuose ir platinti lietuvišką spaudą. Jis taip pat organizavo lietuviškas skaityklas, bibliotekas, rūpinosi visokiu lietuvių švietimu, kad tik greičiau atbustų tas jo mylimas žemaičių kampelis.

Atvykėliai supirkinėjo lietuvių žemes, o nusigyvenę lenkai dvarininkai jas mielai pardavinėjo. Žemes supirkinėjo caro remiami valdininkai, o lietuviam ji buvo neprieinama, nes jie gyveno neturtingai. Visuomenės veikėjai pradėjo galvoti, kad žemes reikia supirkinėti organizuotu būdu, o paskui lengvomis sąlygomis parduoti tik patiems lietuviams. Kas pirmas tai sugalvojo, dabar sunku įspėti, bet tokios draugijos vadovybėje buvo ir dr. Rugys. Ta draugija vadinosi: "Pasitikėjimo draugija "Artojas", Dr. Rugys ir Ko." Steigėjų tarpe randamos, be dr. Rugio, dar tokios pavardės: V. Jarulaitis, M. Miežinis, B. Baltrėnas, K. Petreikis, J. Bikinas, J. Sabaliauskas, L. Laikūnas. Kaip veikė ta "Artojo" draugija, tikslių žinių nėra, tik iš dr. Rugio dokumentuose išlikusio vieno raštelio yra žinoma, kad buvo nupirkti ir neturtingiems išdalinti keli dvarai, kaip Šaukotai, Pašiaušis, Paprūdžiai, Pakvičiai, Arksla, Šventupiai, Pašvintis, Aleksandravas. Dr. Rugys sau dvaro nenusipirko, o visas savo santaupas sudėjo į "Artojo" draugijos reikalus.

Kai buvo įsteigta ši draugija, dr. Rugys dar daugiau dirbo, net retai šeimą matydamas. Kai jam kas pasiūlydavo pailsėti, tai jis atsakydavęs, kad pailsės baigęs 60 metų. Bet to poilsio jis nesulaukė — mirė būdamas tik šešiasdešimties metų amžiaus.

Tai tik vienas iš tų ankstyvesnės lietuvių kartos idealistų, kurie anais metais statė Lietuvą. Tokių pavyzdžių yra ir daugiau, tik reikalinga juos pristatyti mūsų jaunajai kartai kaip sektinus pavyzdžius.

Prisimintina, kad šiame krašte gyvena dr. J. Rugio sūnus inž. prof. J. Rugys, jo dukterys — Alicija Rugytė ir Račkauskienė.

A. D.

Marinas Julius Foster, 28 m., prisiekia, gi priesaikos tekstą skaito kapt. Titus, baigęs 400 mylių kelionę pėsčias iš Welch, W. Va., iki Raleigh, N. C. Jis sakosi tą kelionę atliko simpatizuodamas amerikiečių pastangom Vietname.

PHILADELPHIA, Pa.

ARTĖJA PABALTIEČIŲ KONCERTAS

Su dideliu susidomėjimu laukiamas pirmasis pabaltiečių koncertas Philadelphijoje įvyks lapkričio 4 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Latvių klubo patalpose, N. 7th ir Spring Garden gatvių sankryža. Programą išpildys pajėgiausios vietos meninės jėgos.

Glaudesniam paabltiečių bendravimui ir sutelkti lėšų tinkamam 50 metų sukakties nuo Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių atgavimo paminėjimui — vyrauja ir viltis kiekvienai tautybei pranašiau pasirodyti savo meniniais sugebėjimais. Programoje estus atstovaus Elen Parve-Valsaar (sopranas) ir Philadelphijos estų choras, o brolių latvių tautines spalvas gins Gunta Plasnieks (sopranas) ir latvių tautinių šokių grupė. Lietuviai programoje pasirodo su smuikininke Brigita Pompolyte ir Philadelphijos tautinių šokių grupe "Žilvinu", vadovaujama Viltie Puzinienės. Po programos bus šokiai ir veiks bufetas. Latvių klubo patalpoms esant neperdidžiausioms, lietuviai yra skatinami koncerto bilietus įsigyti iš anksto. Bilietai gaunami pas Pabaltiečių komiteto ir Nepriklausomybės atstatymo sukakčiai paminėti komiteto narius.

REMONTUOJAMA PARAPIJOS SALĖ

Šv. Andriejaus parapijos salė, kuria naudojasi vietos Šeštadieninė mokykla, choras, tautinių šokių grupė, ir kitos organizacijos, pradėta remontuoti. Kleb. kun. J. Degučiui šį pavasarį atlikus svarbų salės stoge atnaujinimo darbą, L. bendr. valdybos nario J. Skladaičio iniciatyva buvo suorganizuota vyrų talka, kuri rugsėjo 16 dieną pradėjo salės remontą. Darbuotasi net iki 12 val. nakties. Darbas vykdomas vakarais, arch. J. Stelmokui teikiant patarimus liečiančius salės pagerinimo sritį, o skulpt. P. Vaškiui — dekoravimą. Staliaus darbams vadovauja P. Makarauskas, dažymui — J. Klausa, o talkon jau yra atėję J. Ardys, Adomonis, V. Bigenis, P. Didelis, G. Dragūnas, J. Gvazdinskas, K. Kaulinis, Morkūnas, V. Muraška, G. Surdėnas P. Šidlauskas, J. Štarka, V. Šuopys, S. Šiugžda. Šeštadieninę mokyklą lankančių vaikų tėvai, parapiečiai ir gero noro philadelphiečiai yra kviečiami savo darbu prisidėti, kreipiantis į J. Skladaitį (RA 5-3750, po 5 val. v.). Parapijos klebonas, apmokąs visas remonto medžiagos išlaidas, laukia organizacijų ir pavienių asmenų finansinės paramos. Malonu pažymėti, kad ateitininkų sendraugių valdyba salės remontui jau yra paskyrus auką.

TALKINS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO KOMITETUI

Rugsėjo 13 d. Nepriklausomybės atstatymo jubiliejaus komiteto nariai J. Ardys, P. Mašalaitis ir A. Gečys apsilankė pas Šv. Jurgio parapijos kleboną prel. dr. V. Martusevičių, norėdami jį supažindinti su planuojamais darbais ir paprašyti talkos siekiant platesnių kontaktų su vietos katalikų hierarchija. Prelatas užgyrė komiteto veiklos planus ir sutiko tarpininkauti norint gauti audienciją pas kardinolą J. Krol, išrūpinti Pabaltijo maldos dienos paskelbimo Philadelphijos arkivyskupijos ribose, šv. Mišių už Lietuvą atnašavimu Philadelphijos katedroje 1968 m. vasario mėnesį. Jubiliejinis komitetas dėkoja prel. Martusevičiui už pažadėtą talką.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA PRADĖJO DARBĄ

V. Krėvės vardo šeštadieninė mokykla rugsėjo 16 d. pradėjo naujus mokslo metus šv. Mišiomis Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje. Kun. kleb. J. Degutis savo pamoksle patarė mokiniams stengtis kuo geriau išmokti savo tėvų kalbą, ir prisimindamas savo tėvų emigrantų šeimą, kurioje tik lietuviškai buvo kalbama, ragino tėvus ir vaikus namuose tik lietuvių kalbą tevartoti.

Pravestos mokinių registracijos statistika leidžia pranašauti šviesią ateitį šeštadieninei mokyklai. Mokinių skaičius paaugo dešimčia ir šiemet mokykla turės arti 60 mokinių. Gausus prieauglis sukėlė ir šiokių tokių problemų — pritrūks ta vietos esamose klasėse ir pirmąjį ir antrąjį skyrių, iki šių metų veikusį vienoje klasėje, teko išskirti. Bet kur gi gausi naują klasę? Problemą išsprendė kun. kleb. J. Degutis, laikinai pasiūlydamas naudotis savo klebonijoje esančiu kabinetu, kol bus atitverta ir įruošta naują klasė parapijos salės patalpose.

Šiais mokslo metais mokykloje dirba šios mokytojos: D. Surdėnienė (I skyr.), S. Kananavičienė (II skyr.), T. Gečienė (III ir IV skyr.), A. Rastenytė-Page (V ir VI skyr.), R. Ardienė (VII ir VIII skyr.). Dainavimą dėstys V. Bendžiūtė, tautinius šokius — E. Bendžiūtė. Vaikų darželiui vadovaus D. Dragūnienė, talkinant G. Kreivėnaitei. Reikalui esant talkininkauti ar mokytojas pavaduoti sutiko V. Klemienė. Džiugu, kad išspręstas mokyklos vedėjo reikalas. Pereitais mokslo metais, neturint vedėjo, susidurta su įvairiomis problemomis. Šiais mokslo metais mokyklos vedėjos pareigas sutiko eiti R. Ardienė.

Pamokų metu įvykusiame tėvų susirinkime, tėvų komiteto pirm. R. Dantienė apžvelgė atliktuosius darbus ir patiekė finansinę apyskaitą. Nustatytas šeštadieninės mokyklos mokestis ir priimtas pasiūlymas šių mokslo metų tėvų komitetą sudaryti iš aštuntojo skyriaus mokinių tėvų. Padėka priklauso pereitų mokslo metų tėvų komitetui — R. Dantienei, D. Norvaišienei, K. Vasienei, V. Šalčiūnui ir J. Ardžiui.

TRUMPAI

— **Kap. J. Jurskis,** praleidęs vienerius metus Vietname, svečiuojasi Philadelphijoje savo šeimos tarpe prieš išvykstant į naują paskyrimo vietą. Malonu pažymėti, kad ir būdamas Vietname, kap. Jurskis buvo jautrus lietuviškiems reikalams ir savo aukomis iš Vietnamo yra parėmęs ne vieną Philadelphijos lietuvių užsimojimą.

— **Arch. J. Stelmokas** talkina Nepriklausomybės jubiliejinių metų komitetui, ruošdamas projektus vinjetės laiškiniam popieriui ir pakvietimams į 1968 m. kovo 9 d. įvykstantį Pabaltiečių banketą.

Izraelio užs. reik. min. Abba Eban kalba Jungtinių Tautų generalinėj asamblėjoj, kad tegalimas tik tiesioginis arabų ir žydų pasitarimas ir įvykių išsprendimas.

Betty Storer, 37 m., suareštuota Belpre, Ohio, todėl, kad banke išeikvojo 427.053 dol.

— **Kariuomenės šventės** minėjimas įvyks gruodžio 2 d.

— **Sekantis Lietuvos Vyčių seimas** įvyks Philadelphijoje 1968 m. vasarą.

— **Philadelphijos moksleiviai ateitininkai** rugsėjo 24 d. buvo susirinkę pirmam rudenio susirinkimui. Išrinkta nauja valdyba: R. Juozaitis — pirm., D. Vaškelytė — sekr., ir A. Salčiūnaitė — ižd. Nutarta suruošti šokius lapkričio 25 d. ir sukviesti jaunimą ne tik iš Philadelphijos apylinkių, bet ir iš kitų netolimų miestų. **AGč**

SENATO KAPELIONAS GERAI APMOKAMAS

Chicagos Sun-Times laikraštis praneša įdomią žinią, kad Amerikos geriausiai apmokamas dvasiškis yra JAV-ių senato kapelionas Frederick Harris, kurio metinis atlyginimas yra $15,880.

Sinclair
RICHMOND SERVICE
Kampas Richmond ir 63rd Street
Užsieninių ir vietinių automobilių taisymas. Priklauso Chicago Motor Club. Nelaimės atveju, skambinkite: GR 6-3134 arba GR 6-3353
Sav. — Juozas (Joe) Juraitis

AUKŠTYN ŠIRDIS
KUN. J. PRUNSKIO parengtas
RINKINYS
pavyzdžių ir gražiųjų minčių
Čia galima susipažinti su daugybe asmenų ir pasigėrėti jų charakterio bruožais, pasirodančiais įvairiose gyvenimo aplinkybėse. Knygą gražiai atspausdino Immaculata Press, Putnam, Connecticut. 260 pusl. Kaina $2.06.
Užsakymus siųskite:
"Draugas", 4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

DEKORAVIMAS
IŠ VIDAUS IR IŠ LAUKO
Kilimai ir apmušti baldai valomi.
J. RUDIS. Tel. CLiffside 4-1050

PHYSICIANS — NEEDED
LIVE IN BEAUTIFUL SKI RESORT AREA.
Excellent Hunting and Fishing in GAYLORD, Michigan, about 4 hours to Detroit. — Facilities are available for Private or Group Practice. Small friendly community.
Write or call Mr. H. Purcell
Ostego County Memorial Hospital
GAYLORD, Michigan 49735 517-732-5161

OPEN HOUSE

JUS KVIEČIAME

Paskutinėmis rugsėjo dienomis District Savings gavo Federalinį Čarterį, ir tą pačią dieną bendrovės vardas buvo pakeistas į Union Federal Savings & Loan Association. Federalinio Čarterio įsigijimas yra dar vienas žingsnis ta kryptimi, kuri duoda Jums aukščiausios kokybės patarnavimą, bet tuo pačiu metu užtikrina absoliutų taupytojų saugumą. District Savings direktoriai, pareigūnai ir tarnautojai pasiliks Union Federal bendrovės direktoriais ir štabo nariais. Įstaigos priemonės ir patarnavimai, įskaitant mūsų darbo ir prieinamų tauppymo langelių valandas, pasiliks nepakeistos.

Mes kviečiame Jus ir jūsų šeimą Atidarymo Dieną aplankyti mūsų įstaigą. Visi taupytojai gaus dovanų kiekvienas svečias gaus vertybę prisiminimams, o visai šeimai bus malonus išgyvenimas. Norėčiau, kad šis pranešimas būtų Jūsų kvietimu aplankyti seną savo draugą, kuriam buvo duotas naujas vardas.

PRESIDENT

NEMOKAMAI bus duodama ši puiki balta vinilinė staltiesė kiekvienam taupytojui, kuris atidarys naują $200.00 arba didesnę sąs-tą. Arba tiems, kurie ppridės šią sumą prie dabartinės taupymo sąskaitos. Ši dovana turi labai didelį panašumą į tikrai europietišką lininę staltiesę, duodančią tradicinį grakštumą bet kuriam stalui. Ji taip pat gaminta, kad apsaugotų stalų padailinimus, o universalinis josios dydis yra 54"x72". Ji bus nepaprastai didelė pagalba visoms motinoms artėjančių švenčių laikotarpiui... Tiktai viena dovana taupymo sąskaitai. Prašome neprašyti siųsti paštu. Pasiūlymas baigsis spalio mėn. 14 dieną.

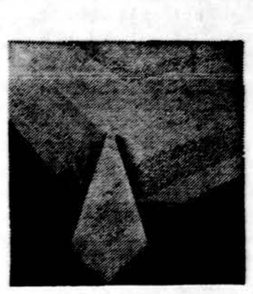

Nuo spalio 1 d. taupymo knygelėse laikomos sąskaitos uždirbs šį didelį pelną. Dividendai bus pridedami prie jūsų taupymo knygelės sąskaitos gruodžio 1 ir birželio 30 dienomis.

4 3/4 per annum

UF
UNION FEDERAL SAVINGS
and Loan Association of Chicago
3430 South Halsted Street, Chicago Phone 523-2800

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SĄ-TOM
4 3/4 on savings accounts
5 1/4 on investment bonus
NUO SAUSIO MĖN. 1 D., 1967 M.
Sąskaitos apdraustos iki $15,000
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGI ORO VĖSINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kenosha - Racine, Wis.

ATGAIVINTA LIETUVIŠKA MOKYKLA

JAV LB Kenoshos-Racino apylinkės valdyba praneša lietuvių visuomenei, kad pradėjo veikti lietuviška mokykla šeštadieniais, nuo 10 val. r. iki 1 val. p. p. Kenoshoj, Šv. Petro mokykloj, 3100-23 St.

Mokykla pradėjo veikti rugsėio 23 d. Užsiregistravo pirmą dieną trylika vaikų. Tikimasi, kad susilauks apie 20 vaikų. Mokytoja yra p. Paukštelienė, Lietuvoje buvusi pradžios mokyklos mokytoja ir viena mokinusi ketvirtą skyrių. Tėvai yra apsidėję mokesčiu, bet dėl mažo tėvų skaičiaus dalis išlaidų teks apmokėti LB valdybai ir apylinkės visuomenei.

Mokykla laikysis nustatytos švietimo tarybos programos. Baigusiems bus išduodami pažymėjimai, o gabesnieji bus apdovanoti pasižymėjimo dovanomis. Visų skyrių vaikai bus aprūpinti moderniausiais mokslo vadovėliais, kokius turi išleidus švietimo komisija. Lietuvių mokykla atgaivinta inž. Viktoro Šaduikio, LB valdybos ir norinčių leisti į lietuvišką mokyklą savo vaikus tėvų dėka. Bendradarbiavimas tarp tėvų komiteto ir LB apylinkės valdybos užsimezgė labai nuoširdus. Tėvų komitetą sudaro: V. Šaduikis, L. Pliūra, J. Milišauskas, A. Jaras. Ypatingai lietuvių mokyklą remia abiejų kolonijų lietuviai kunigai, pakluski te jų balsui. Racine lietuvių kolonijai sudaro sunkumų pristatyti savo vaikus į mokyklą.

Mokinių skaičius, jų amžius užtikrina mokyklai ilgesnį laiką egzistuoti. Jeigu užsidarys atsakomybė krenta ne tik tėvamas, bet ir visai apylinkei.

Lietuvių vargo ir pradžios mokyklų išlaikymas priklauso, ne ne vien tėvams, bet ir visai samoningai lietuvių visuomenei.

Civilizuotam pasauly kiekvienoj valstybėj, švietimo naštą neša visi. Mums lietuviams nėra kitos išeities, kaip laisva valia apsidėti mokesčiais lietuviškų mokyklų išlaikymui. JAV gyvenančių lietuvių lituanistinių mokyklų vaisius matomas jau šiandien, bet jų tikrąją reikšmę mes pilniau pajusime ateinančių deši

Indonezijos prezidento Sukarno japonietė žmona su 6 mėn. dukrele atvyko porai savaičių į New Yorką.

mtmečių bėgyje, kada lankęs lietuvių mokyklas tautinis atžalynas bus jau subrendęs.

Tie tėvai, kurie patys augo ir brendo savo susiporatusių tėvų globoje, yra lankę lietuvių pradžios arba vargo mokyklas, ir atsisako savo vaikus leisti į lietuviškas mokyklas, sąmoningai nusikalsta lietuvių tautai.

B. Juška

— New Yorke 1939 m. spalio 24 d. buvo pradėti pardavinėti naylono moteriški apatiniai drabužiai.

LAIŠKAI "DRAUGUI"

Dėl dailininkės vertinimo

Š. m. "Draugo" 209 nr. buvo įdėta korespondencija apie Hartford suruoštą dail. Juzės Katiliutės - Staniulienės paveikslų parodą. Šioje korespondencijoje tarp kitko buvo parašyta: "Paroda atidarė LB apylinkės pirm. V. Balčiūnas, supažindindamas susirinkusius su dail. Katiliute-Staniuliene. Jos kūriniai, anot V. Balčiūno, naujų laikų kūryba, kontroversiniai, ne visiems lengvai suprantami (mano pabr.) tačiau dailininkė neabejotinai gamtos mėgeja, gamtos vaizduotoja".

Toks mano kalbos atreportavimas spaudoje yra taisytinas, nes savo kalboje nevadinau dailininkės kūrybos kontroversine ir nelengvai suprantama, gerai žinodamas, kad dailininkė Katiliutė-Staniulienė yra figūratyvinio meno atstovė, nesekanti modernaus meno krypties. "Draugo" skaitytojai, kurie nematė dailininkės kūrinių, galėjo sudaryti nuomonę, kad jinai esanti nefigūratyvinio meno sekėja, kuo, be abejo, ji nėra, ir toks mūsų viešnios iš Šveicarijos apibūdinimas, pasiremiant tariamais mano žodžiais, kažin ar jai yra malonus ir pageidaujamas. Dėl šių sumetimų šis laiškas ir prašomas "Drauge" paskelbti.

Su pagarba

V. Balčiūnas

Smokey's friends don't play with matches!

Kas tik turi gerą skonį,

viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western , PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 val. iki 6 val. vakaro.

Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 val. popiet

REAL ESTATE

Parduodamas 5 kamb. mūrinis namas; 2 kamb. viršuj; 4 kamb. beismente, galima ištaisyti. **3204 S. Leavit St.,** arti Brighton Parko. Kaina $9.000. Susitarti apžiūrėjimui tel. **Prospect 6-7070.**

KAŽ KAS NAUJO

7 kamb. rezidencija apie 80 ir Calif. Modernūs įrengimai, karpetai, oro vėsinimas, garažas $26,600.

5 kamb. "Georgian", 45 p. lotas, garažas, Marquette Parke, $16,850.

6 kamb. modernus ranch, prieš parką, puikus beismentas, centr. oro vėsinimas, karpetai, šalia 2 auto garažas, $28,400.

8 kamb. mūras, sausas įrengtas beismentas, baras, 2 vonios, 2 auto naujas garažas, 40 pėdų lotas, apie 63 ir California, $29,500.

7 kamb. Šveicariška rezidencija, įrengtas beismentas, 2 vonios, židinys, karpetai, virš 80 pėdų lotas, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke, $40,000.

Švarus kaip stiklas, 4 butų mūras ir du auto mūro garažas, Marquette Parke. Naujas gazo šildymas. Nauja elektra, stogas, apsauga nuo potvynio. Liga verčia parduoti už $43,000.

Nauja didelė mūrinė auto — taisymo dirbtuvė su visais įrengimais parduoda įmokėjus apie $30,000.

10 butų mūras. Apie $13,000 pajamu. 60 p. lotas. Marquette pke. Imokėti apie $26,000.

Dar nenupirkot pajamų bungalow — 6 ir 3 kamb. $80 pajamų ir liuksus butas. Arti Marquette pko mokyklos. $20,500.

Biznio mūras, 4 butai ir taverna. Geros nuomos, pelningas namas. Marquette pke. $30,000.

2 butų namas. 5 ir 4 kamb. 36 p. lotas. Garažas. Marquett Pke. $24,000.

6½ kamb. mūras, arti 71 ir Talman. Puošnus ir moderniškas. $21,750.

Atvykite — visi laukiami

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69 St., RE 7-7200

Prie Marquette pko. mūro bungalow, 5½ k. įrengtas rūsys. 5 metų senumo. $18,900.

71 ir Rockwell "income" bungalow. 6 kamb. butas ir 2 k. butas. Garažas $21,500.

Kampas — 3 namai, 14 butų. Geros pajamos. $39,000.

Marquette P-ke med. 5 vienetų namas. Geros pajamos. Tik $19,900.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. — RE 7-9515.

Mūr. 2 butai po 3 mieg. Naujas gazo šild. Garažas. $26,900.

Mūr. 8 metų. 3 mieg. Rūsys. Gazo šild. M. p. $17,800.

Med. 1½ a. 3 butai. Didelės pajamos, mažos išlaidos. Cicero. $19,000.

Med. 1½ a. 8 kamb. 5 mieg. Pilnas rūsys. M. p. $14,000.

Mūr. 5 butai ir karčiama. M. p. centre. Tik $54,800.

KAIRYS REALTY

2943 West 59th St. Tel. HE 6-5151

Namų, sklypų, biznių ir ūkių pasirinkimas.

LINARTAS REALTY

4936 W. 15th St., Cicero, 652-4343

MISCELLANEOUS

A. ABALL ROOFING CO.

Įsteigta prieš 49 metus.

Dengiame visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rinnas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą—"tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Skambinkite bet kuriuo laiku. Apskaičiavimai nemokamai

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis.

A. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli Miesto leidimai ir pilna apdrauda.

2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

TELEVIZIJAS

paprastos ir spalvotos nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoj $3, už dirbtuvės darbą $10.00 ir dalys. Pasiteiraukite apie naujas

J. MIGLINAS

2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

APDRAUDŲ AGENTŪRA

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio Patogios išsimokėjimo sąlygos

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

MOVING

perkrausto baldus iš arti ir toli.

A. BENIULIS

Chicago, Ill. 60629, Tel. RE 7-7083

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

5 kamb. (2 mieg.) **mūr. namas.** Garažas. $20,800. **7150 So. Christiana Ave. WA 5-3717.**

Lemonte parduodama 90 akrų žemės. Parduos ir dalimis. Kreiptis į **Edward Brownberek tel. Area Code 312—739-0634.**

REAL ESTATE — INCOME TAX DRAUDIMO IR KT. REIKALAIS

A. & L. INSURANCE AGENCY AND REALTY

A. LAURAITIS

4645 S. Ashland Ave., LA 3-8775 (Surrency Exchange patalpose)

Sąžiningas patarnavimas

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas, daromi ir liūdijimi vertimai. tvarkomi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

ŠIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS

Butų nuomavimas — Income Tax. Notariatas — Vertimai

Apdraudų Agentūra

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS-PARDAVIMAS * NOTORIATAS * PATVIRTINTI VERTIMAI * IMIGRACIJOS POPIERIAI * PAJAMŲ MOKESČIAI BEI INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

2 po 4 kamb. med. 2 auto. garažas. Brighton pke. Palikimas. Švarus. Nebrangus.

13 butų mūr. $12,000 metinių pajamų. $45,000.

2 po 4, mūr., atskir. šildym., garažas, gražus namas.

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43 St., CL 4-2390

Platinkite "Draugą".

REAL ESTATE

Užsipelnykite pinigų savais pinigais. Mūr. 25 vienetų apstatytas namas 1 blokas iki Michigan ežero, apyl. Lawrence ir Lake Shore Drive. Pajamų $19.300 per metus. Pilna kaina $57.900. SVOBODA, 2134 S. 61st Ct., Cicero. BI 2-0162 arba LA 1-7038.

3 miegamieji kiekviename bute. 3-jų butų po 6 kamb. mūr. namas. Naujai apkaltas, uždari porčiai, garažas. Švari nuosavybė. Geros pajamos. Apyl. St. Louis ir 24. $17.900 SVOBODA, 3739 W. 26 St. LA 1-7038.

5 kamb. bungalow. Gazu karštu vandeniu apšild. 2 mieg. k. Arti 63 ir California. $19,500.

PR 6-7694

IŠNUOMOJAM — FOR RENT

IŠNUOM. 4 kamb. butas (2 mieg.) Apyl. 51st ir Ashland. Skambinti iki 1:30 val. popiet. **PR 6-5470.**

IŠNUOM. atskiras kamb. su virtuve, vyrui. **2510 W. 55 St., tel. WA 5-7428**

PARDAVIMUI

Parduodami 7 žieminiai langai, 5 sieteliai ir kt. 6625 S. Campbell Ave. **PR 6-2183.**

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES

30 and 50 gal. — Free Delivery

5622 S. Racine 434-1113

CONTRACTORS

Heating Contractor

DOMAS ŽUKAUSKAS

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters) vandens šildymui boilerius. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.

HEATING & SHEET METAL 4444 S. Western, Chicago 9, Ill. Telefonas VI 7-3447

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

5 kamb. mūr. rezidencija, šiluma gazu, alumin. langai, 1½ auto garažas. Labai gražioje Marq. p. vietoje. $21,000.

7 kamb. 2 vonios. Apynaujis mūr. Šiluma gazu, alumin. langai, 2 auto garažas. M. pke. $26,500.

3 butų po 5 kamb. mūr. Karšto vandens šiluma, alumin. langai, 3 auto mūro garažas. M. pke. $34,500.

Gage Parke 2 po 5 kamb mūr. Karšto vandens šiluma, spintelės virtuvėj, plytelės, 2 auto garažas. Labai švari nuosavybė. $29,500.

Marquette Pke. 2 po 6 kamb. mūr. Šiluma gazu. Gražiai įrengti butai. 2 auto mūro garažas. $30,000.

Marquette Pke. 2 po 5 kamb. apynaujis mūr. 2 atskiri šildymai gazu. Alumin. langai. Kilimai. 2 auto mūro garažas. $40,500.

Marquette Pke 10 butų mūr. Nauja šiluma gazu, alumin. langai. Gražūs butai, dideli kamb. Tik $79,000.

Netoli Marquette pko. 4 kamb. apynaujis mūr. Šiluma gazu, 2 auto garažas. $21,000.

9 butų naujas mūr. Atskiri šildymai. Alumin. langai, geros pajamos. Graži nuosavybė. $118,000.

Marquette Pke. naujas mūr. 5½ kamb. butas ir biznis. Atskiri šildymai. Gera vieta grožio salionui. $41,000.

Marquette Parke gražus 7 butų mūrinis. Šiluma gazu, sausas rūsys, alumin. langai. Geros pajamos $72,000.

Marquette Parke, 2 x 5½ ir 4 kamb. butas Angliškam basmente. Vos kelių metų. Radiat. šildoma gazu. 2 autu mūr. garažas. $53,000.

NERIS REAL ESTATE

6924 South Western Avenue Tel. 471-0321

INVESTAVIMAS, KURIŲ MAŽAI PASITAIKO

14 vienetų ir 2-jų butų motelis. 10 metų senumo, moderniškas, air conditioning kiekviename kambary, grindyse šildymas (radiant) karštu vandeniu. Yra vietos pristatyti dar 10 vienetų. Kartu parduodamas komercinis skypas, 36 butų apartmentiniams namams statyti. Pakankamai vietos maudymosi baseinui ir 70 automobilių pastatymui vieta. Kampas 2-jų judrių kelių, apie 25 mylios į pietus nuo Chicagos. Liga verčia parduoti viską tik už $112,500.00.

Ant gero kelio prie didelio judėjimo 25 vienetų motelis. Švarus, gerai išdirbtas biznis. Galima pirkti su $30,000 įmokėjimu. Motelis mokės skolą ir dar duos gražų pragyvenimą naujam savininkui.

GRANT BUILDERS & REALTY, INC.

4930 West 14th Street Cicero, Illinois

J. ŽEMAITIS TEL. — 863-7651

SALES ▫ MORTGAGES ▫ MANAGEMENT

Alex REALTY

Member of M.L.S.

Main office 5727 W. Cermak, Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Branch ofc. 2617 W. 71st St., Marquette Parke, tel. 925-5256

ALEX ŠATAS — Realtor

Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Parke ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Prašom užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

MISCELLANEOUS

STATOME

REZIDENCIJAS — APARTMENTINIUS NAMUS IR KITOKIUS PASTATUS

PETRAUSKAS BUILDERS, INC. 3759 W. 59th Street PR 8-3792

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus.

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Atliekami

ĮVAIRŪS CEMENTO DARBAI

Cemento laiptai, šaligatviai, įvažiamai, "waterproofing". Taisome suskilusius pamatus. Labai prieinamos kainos. Nemokami apskaičiavimai.

JOE KAZAN

2825 S. Keeler Ave., Tel. 521-3631

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvi Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama: vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda — Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Floristo — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass., Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir "Draugas".

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERV

3 skyriai Chicagoje:

2608 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St. Tel. CA 5-1864

Lietuvių bendrovė, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų tiesiai savo vardu iš Chicagos į Lietuvą.

Didelis pasirinkimas griausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.

E. ir V. Žukauskai

BANGA

TV, Radio, Stereo, Air-Conditioners

Pardavimas ir taisymas

2649 W. 63rd St., Telef. 434-0421

P. Rudėnas R. Šimulis

MOVING

J. NAUJOKAITIS

Ilgų metų patyrimas.

Apdraustas perkrapstymas.

VA 5-9209 Chicago, Illinois

.0%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street Chicago, Illinois 60642

Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4330

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

A. VILIMAS

823 WEST 34th PLACE

Telef. — FRontier 6-1882

HELP WANTED — MOTERYS

DICTAPHONE TRANSRIBER

We seek a dictaphone transcriber for six men. Prefer experieneec, but not necessary. Good salary and benefits. Call **ES 8-6000, ext. 271** orwrite personnel dept.

LEAF BRANDS

Div. of W. R. Grace & Co.

1155 N. Cicero Avenue

Chicago, Ill. 60651

An equal opportunity employer

SECRETARY

Personal secretary for vice-president of machine tool firm. Excel. starting salary. Many benefits for the rigth girl. Shorthand required.

Contact Mr. Allen. 666-2177 — 1328 W. Randolph.

CLERK

ACCOUNTS PAYABLE

With payroll — some experience

TILE MASTER

4400 No. Harlem Avenue

Mr. Thompson — NA 5-5200

VYRAI IR MOTERYS

EXPERIENCED PART TIME

BOOKKEEPER

Day work — preferably with credit union exper. Age no barrier. Back Of The Yards area. Phone days —

Ask for Taylor, YA 7-6020

Must speak english.

HELP WANTED — VYRAI

WORKING FOREMAN

Spray Room

Must Be Capable of Handling Employees.

4350 NO. KNOX Chicago, Illinois

Sprayers

Age No Limit

Apply

4350 NO. KNOX Chicago, Illinois

DOCK MEN

Full time apply in person. Start at $3.47 per hour.

BRIGGS TRANSPORTATION CO.

9400 W. Joliet Road

HODGKINS, ILLINOIS

An equal opportunity employer

EXPERIENCED TALLYMAN

Excellent conditions. Apply to **Mr. Walker —**

HILL-BEHAN LUMBER CO.

9700 Irving Park Road

Phone — 625-0840

CRANE OPERATOR

Licensed steam crane operator. Free hospitalization & life insurance. Apply at employment office.

PULLMAN CO.

Calumet Shops, 701 E. 114th St.

CHICAGO, ILLINOIS

CARPENTERS WANTED

CONTINUOUS EMPLOYMENT RESIDENTIAL CONSTRUCTION

APPLY

KAUFMAN & BROAD, INC.

Tel. 521-6102

Skelbkitės "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI IR MOTERYS

EMPLOYMENT OPPORTUNITIES

NEW PLANT IN ELMHURST AREA

MEN & WOMEN

Will be trained in the Assembly of Aluminum Storm Doors and Windows.

We Also Need

WAREHOUSEMEN

in the same facility.

Excelent starting rate and working conditions. Ground floor oppotrunity.

Call Today — 279-2550

CHAMBERLAIN MFG. CORP.

845 Larch Avenue, ELMHURST, ILLINOIS, Industrial Park

Vyras iš Madison gatvės rašo eilėraščius

Apie kelis tūkstančius, kurie ne vienam nušluosto ašaras

Šį pavasarį, kai Chicagoje mirė vienas kariškis ir nebuvo kam jo palaidoti, kai kurie visuomenininkai žaibo greitumu telefonais gaudė kun. dr. F. Gurecką. Apie tą pat laiką mirė kitas lietuvis našlys — dviejų vaikų tėvas, palikęs nepilnamečius našlaičius. Ir vėl tas pats kunigas buvo ieškomas. Kodėl jis, kodėl ne kiti? Todėl, kad beveik visi žino, jog kun. dr. F. Gureckas yra Lietuvos dukterų dr-jos kapelionas, taigi, atstovas tos organizacijos, kuri, gal būt, vienintelė ateina pagalbon, kai nelaimės aplanko mūsų tautiečius Chicagoje ir apylinkėse. Reikėjo palaidoti ną karišką — LD dr-jos valdyba, kapelionas ir narės sutvarkė laidotuves, tautietis buvo deramai palaidotas. Našlaičiai lietuviukai LD dr-jos ir kitų kurį laiką pagloboti, dabar išsiųsti į Braziliją pas jų dėdę.

Chicagoje gyvena 85 m. amžiaus senutė Barbora. Jos kojose atsirado negyjanti žaizda. LD dr-jos paprašyti, gydytojai Monstavičienė, Kastys ir Tauras nemokamai ją gydė. Žaizda gyja ir pavojus netekti kojos jau praėjęs. Dr-ja papildomai maistui Barborai skiria 10 dol. į menesį, o senutę kruopščiai globoja jaunos dr-jos narės R. Bagdanskytė ir D. Nemickaitė.

Arba vėl: lietuvis Bronius buvo paimtas nuo Madison gatvės. Jis atrodė liūdnai, kai brido per gilų sniegą praktiškai be batų. LD dr-ja sutvarkė jo pakrikusius finansinius reikalus, vėl iš naujo aprengė, bet pinigus patvarkė gana griežtai — jie eina šeimininkui, kuris jį išlaiko ir valgydina. Dabar Bronius vėl laimingas, o laisvalaikiais rašo eilėraščius.

Viena paraližuota motina vargo su kūdikiu, kai kiti vaikai išeina į mokyklą. Galų gale motina surado moterį, kuri už mažą atlyginimą ateis jai padėti. LD dr-ja už tai iš savo iždo primokės po 18 dol. į savaitę.

Tai tik viena kita detalė, kokius darbus atlieka ir kuo rūpinasi LD dr-a. Daugelis paklaus, koks tos draugijos iždas ir iš kur gaunami pinigai? Draugijos iždas nedidelis — apie 3,000 dol. per metus. Tie pinigai surenkami iš narių mokesčių, dviejų metinių parengimų ir Kennedy mokyklos laimėjimų bilietų, kuriuos dr-jos narės labai intensyviai platina ir pvz. šią vasarą už tuos bilietus dr-jos kason įplaukė 1292 dol.

Dabar prieš akis dr-jai vėl eilė šalpos problemų. Tik ką paskyrė 100 dol. stipendiją vienam studentui, kurio motina gydoma psichiatrinėj ligoninėj, o tėvo nėra gyvo; kitas jaunametis — 10 metų Antanukas LD dr-jos nusiųstas į Italiją pas saleziečius. Už jį kas mėnuo reikia pasiųsti po 50 dol. ir t.t. Draugijos raštinėj, 5202 S. Fairfield Ave., yra pilna spinta bylų, kur dokumentuotai surašyta kiekvieno šelpiamojo istorija. Pavartę jas, akivaizdžiai pamatome, kiek vargo ir nelaimių yra Chicagos lietuvių tarpe ir kaip LD dr-jos kiekvienas išleistas doleris yra dokumentuojamas.

"Pasitaiko praeinančių nelaimių, kurioms išeina kiti $3,000 į metus. Mes niekuomet nežinom kada tos nelaimės ateis, bet... jos praeina ir mes laukiam sekančios...", taip rašoma Lietuvos Dukterų dr-jos paskutiniame biuletenyje.

Apie Lietuvos dukterų dr-jos narių darbus, apie pačios draugijos reikšmę ir svarbą turėtumėm dažniau spaudoje užsiminti, nes iki šios moterys, vadovaujamos pirm. akt. B. Briedienės, dirba tikrą samarietišką darbą, už tai iš vienų susilaukdamos padėkos, o iš kitų net ir priekaištų.

Bet taip yra, kad apie Lietuvos dukteris dažniausiai parašoma tik prieš jų pavasarinius ir rudeninius koncertus. Šių metų rudeninis koncertas, dalyvaujant sol. Daivai Mongirdaitei, sol. Stefan Wicik (abu puikiai pažįstami iš "Traviatos" ir "Gražinos") ir kompozitoriui D. Lapinskui, įvyks šeštadienį, spalio 14 d. 7,30 v. vak. Jaunimo centre. Apie tikslą, kam eis šio koncerto-baliaus metu uždirbti pinigai, nebereikia aiškinti, nes minėti faktai tai liudija, nors tų faktų čia gal tik viena šimtoji dalis teatskleista. Antra vertus, šalia šio kilnaus tikslo — pelnas artimui pagelbėti, Lietuvos dukterų dr-jos rengiami koncertai, dramos ar baleto vakarai visuomenei yra žinomi, kaip tikros meno šventės. Atsižvelgiant į visą tai, Lietuvos dukterų dr-jos narės laukia pilnos salės svečių, nes, kun. dr. F. Gurecko žodžiais tariant, "dar niekuomet sesės neapvylė vargšų, nes visuomenė neapvylė mūsų..."

Alm. Dr

O tremtinio širdie — vėlė be vietos!
Tavy troškimą vieną gaivinu:
Prie išgriautų Tėvynėje altorių
Priglaudęs veidą aš numirti noriu.

V. Ališas

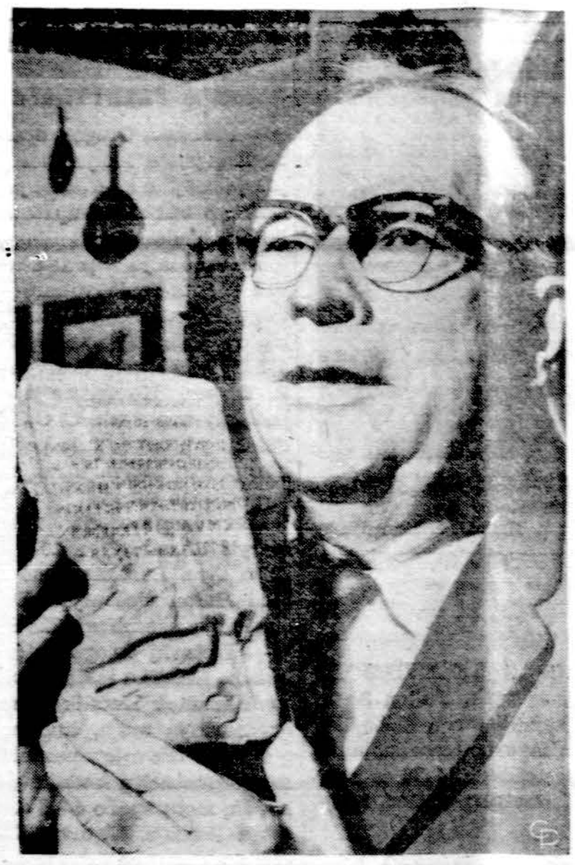

Dr. Landsverk, rodo mažą molio modelį Kensingtono akmens, rasto Alexandria, Minn., kurio rašto klaidos esą rodo, kad Ameriką atrado ne Kolumbus, bet Norsemen, į Ameriką atvažiavę šimtmečiu anksčiau.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **Socialistinis paslaugumas.** Nepraslinko nė savaitė laiko nuo iškilmingo paskelbimo, kad Lietuvos prekybininkai esą geriausi visoj Sovietų Sąjungoj ir todėl apdovanoti vėliava bei premija, o Vilniaus "Tiesoj" (rugs. 12) vėl pasirodė tipiškas papasakojimas apie tą socialistinių prekybininkų paslaugumą, šį kartą apie Veliuonos vad. kooperatyvo talentus Seredžiaus valgyklose:

"Rugpiūčio antroji pusė, kaip sakoma, pats vasaros gėrybių metas. O Seredžiaus valgyklos valgiaraštis trumputėlis: kotletai su makaronais, dešra — irgi su makaronais. Ir viskas. Bulvių nėra, daržovių — taip pat. Per pačius pietus baigėsi sriuba".

Toliau pasakoja, kad pravažiuojantieji Seredžiuje gali gauti atsigerti alaus, bet jokiu būdu ne limonado ar mineralinio vandens. Ir tai, esą, ne atsitiktinumas, ne dienos įspūdis: "Jau prieš keletą metų Seredžiaus apylinkės Čvykdomasis komiteta... buvo sudaręs komisiją, tikrino prekybininkų darbą, o pas kui komisijos išvadas svarstė apylinkės vykdomasis komiteputatai konstatavo, kad prekybininkai dirba blogai. Kaip ištaisyti trūkumus, sesija nurodė savo sprendime"... Šiemet vasario menesį vėl buvo kalba apie tą patį ir "šiltų žodžių iš deputatų lūpų nesigirdėjo" O vis tiek niekas nepasikeitė. Tarp "koopratyvo Veliuonoj ir partijos rajkomo Juroarke veikia kažkoks "savitarpinės pagalbos" ryšys... Todėl Seredžiuj "žmonės valgė ir tyliai barėsi" — ypač klausydami pagyrimų ir apdovanojimų tiems prekijams, skelbiamų iš Maskvos... (E.)

— **Lietuvos kaimo vietovėse** dar yra 342 tūkstančiai gyvenamųjų namų, rašo "Liaudies ūkis". Tačiau daugiau kaip treč dalis jų — apie 120 tūkstančių — pripažinti esą, kaip ten dabar sakoma, "avarinėje būklėje", tai yra, nugriautini, nes nei gyventi tinka, nei taisyti beapsimoka.

Tai galėtų palaužti atitinkamų gyventojų nenorą keltis į kolchozinius kaimus — gyvenvietes, jeigu kaip tik tokiems būtų suteikta galimybė statydintis trobesius, kad ir gyvenvietėj. Bet planai to nenumato. Perkraustymo planai susieti su melioracijos planais. Ten dažniausia teks priversti nugriauti dar ir gerus pastatus, o pagriuvėliams nesausinamose vietose pagalbos nėra nei keltis, nei vietoj ką nors daryti. (E)

— **Lietuvoj yra 10 dirbtuvių,** gaminančių suvenyrus. Jos išbarstytos Vilniuje, Kaune, Kretingoj ir kitur, bet dabar tapo sujungtos vienoj administravimo sistemoj, vardu "Dovana". Pagamina suvenyrų gana daug ir nemaža jų eksportuoja į Lenkiją, Prancūziją, Italiją, net Japoniją. Vien Montrealio parodon, sako, išsiuntę už 170,000 rublių.

Deja, tik nedidelė tų suvenyrų dalis tikrai patraukli. Net ir Lietuvai tikrai būdingi daikteliai per dažnai pateikiami monotoniški, menkos kokybės, apygrubiai ar šiaip pigiai pagaminti. Dar daugiau tų suvenyrų yra primenančių ne tiek Lietuvą, kiek rusų bolševizmo įsitaisymą Lietuvoj. Patys suvenyrų gamybos tvarkytojai nelabai sužavėti dauguma suvenyrų: apgailestauja stoką įvairumo, išradingumo, meniškumo... Tačiau jie, atrodo, daugiausia suinteresuoti suvenyrais, kaip jie sako, "apie istorinius — revoliucinius krašto įvykius, ir čia jie turi galvoj daugiau tokius dalykus, kaip Pirčiupis, Vilniaus Paneriai, Kauno IX fortas (žudynių vietos nacių laikais). Tartum būtų užsimoję bent suvenyrais vis dar įsti prieš 22 metus pasibaigusį karą.

Dabar dar monopoliškiau sujungta ir profesionalų bolševizmo skleidėjų tiesiogiai ar bent netiesiogiai diriguojama suvenyrų pramonė Lietuvoj greičiausia dar labiau vienodins ir nulietuvins "suvenyrus iš Lietuvos". Tiesa, tos pramonės tvarkytojai svajoja sutelkti į suvenyrų gamybą net kelis tūkstančius liaudies menininkų, bet vis tiek nematyt, kad jie rengtųsi atsisakyti nuo tų menininkų kūrybinės iniciatyvos tempimo į siaurą propagandinį takelį. (E.)

— Aliaską iš Rusijos Amerika nupirko 1867 m. spalio 19 d. Tą dieną ten buvo iškelta JAV vėliava.

SVEIKATA

(Atkelta iš 2 psl.)

šaukti psichosomatinius sutrikimus. Nemalonumai darbe, šeimos nario liga, nesveiki įpročiai, vis tai paskatos įvairiopoms nervinėms dermatozėms, jų tarpe ir Rosacea ligai. Dabar bus visiems aišku, kaip sunku yra gydyti nosies paraudimą, atsiradusį dėl bendro žmogaus jautrumo. Už tai visi pradėkime savo gyvenimą tvarkyti kaip beišgalėdami jau dabar. Tada mes pajėgsime sveikus gyvenimo įpročius įskiepyti savo vaikams. Tai bus tikriausias kelias į pasveikimą nuo paraudusios nosies. Apie vietinį tos ligos gydymą — sekantį kartą.

Šunį glosto ir vaikui valgį gamina

Klausimas. Gerbiamas Tamsta, aš vis laukiu Sveikatos skyriaus ir jį skaitau. Patarkit, ar gerai daro tas, kuris šunį laiko prie mažo vaiko, jį glosto ir nenusiplovęs rankų valgį taiso. Man atrodo, kad toks elgesys yra labai nemalonus ir nesveikas. Kai aš pasakau, tai pyksta. Prašau paaiškinkit tokio elgesio negerumą — gal liausis taip tokia motina savo vaiką skriaudus.

Atsakymas. Kol į motinas eis vien fizinės motinos — tol tokie ir tūkstantį kartų nesveikesni dalykai šeimose dėsis. Dabar tik dėl venerinių ligų žmonės prieš vedybas patikrinami. O apie jų asmenybių pajėgumą šeimoje žmoniškai elgtis ir pajėgti jauno žmogaus dvasią tinkamu keliu vesti, niekas nė neužsimena, lyg kiekvienas suaugęs gali vaikus iš aukleti žmoniškais žmonėmis. Tai daug nelaimių žmonijai nešanti netiesa. Žmogui padėti žmonišku išaugti gali tik asmuo pats būdamas žmoniškas. Tokios motinos šunį labiau negu savus vaikus globojančios, tol šunis glostys, vaikus sirgdindamos, kol jos savomis asmenybėmis taps bent minimaliai dvasinėmis motinomis. Asmenybės menkysta yra labai sunki dvasinė liga. Jos nepagydysi vien parašymu apie tokios motinos nesveiką elgesį. Dažniausiai taip nežmoniškos motinos ir užbaigia savo gyvenimą šunis rėdydamos, glostydamos, o vaikus gatvei aukleti pavesdamos. Tvarkingos asmenybės motinai yra žinoma, kur yra šunies vieta, o kur jos pareigos vaikui, o ne šuniui.

Tamsta su tokia besmegene motina (gal ji Tamstos marti— kokia Tamstai nelaimė!) nesiginčyk, o stenkis apsaugoti vaiką nuo bet kokios blogos įtakos tykiai jam padėdama.

A ✝ A

VICTORIA STANULIS
NAVICKAITĖ

Gyveno 4602 So. Fairfield Avenue.

Mirė spalio 1 d., 1967, 6 val. ryto, sulaukus pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kilo iš Suvalkų guber.

Amerikoje išgyveno 50 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 5 dukterys, Emily Ziemba, žentas John, Marge Ralis, žentas Phil, Frances Winkle, žentas Fred gyv. California, Ann Janušauskas, žentas Peter gyv. California, ir Violet Redder, žentas Walter gyv. Trumble, Conn., ir jų šeimos ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionės vyras a. a. Frank mirė š. m. rugsėjo 16 d.

Priklausė Šv. Kazimiero Ses. Rėmėjų dr-jai. Gyvojo ir Amžinojo Rožančiaus draugijoms.

Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Ave.

Laidotuvės įvyks treč., spalio 4 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Švč. P. M. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Prašome gėlių nesiųsti.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterys, žentai ir jų šeimos.

Laidotuvių direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

A. ✝ A.

INŽ. JONUI LENKEVIČIUI mirus,

jo žmoną **BARBARĄ** liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučia

Janina ir Jonas
Juzaičiai

A. ✝ A.

JULIJAI ŽIŪRIENEI

mirusiai Lietuvoje, jos dukrą **MARIJĄ SVOTELIENĘ** ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Baltimorės Ateitininkai
Sendraugiai

Mano brangiam broliui

A. ✝ A.

VINCENTUI DOMKUI mirus,

jo žmonai **TEODORAI**, dukrai **HELEN**, sūnums **WALTER** ir **VYTAUTUI** reiškiu gilią užuojautą ir kartu liūdžiu.

Feliksas Skalandis

Pranešame giminėms ir draugams, kad rugsėjo mėn. 28 dieną, Kaune mirė

A. ✝ A.

STEFANIJA JACKEVIČIENĖ

Liko liūdintieji: **duktė Vanda Šimkienė ir sūnus Balys Lietuvoje; dukterys: Irena Petraitienė ir Bronė Morienė su šeimomis Amerikoje.**

SEARS
HERITAGE MEMORIALS
ANTKAPIAI IR PAMINKLAI
yra pilnai garantuoti
Sears, Roebuck and Co.

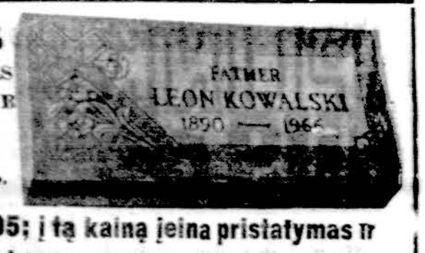

KAINOS nuo $74.95; į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo. Kapinių mokesčiai atskirai.
SUTAUPOTE • APTARNAVIMAS • PATENKINTI
6153 South Western Ave. Tel. HEmlock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas.

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 West 63rd Street, Chicago
Telef. PRospect 8-0833 PRospect 8-0834

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Moderniškos Koplyčios:
4605-01 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-3440 ir LA 3-9852

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345-8
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1063

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL., Tel. — 636-2320

Pasinaudokite Draugo „Classified" skyriumi.

APLINK MUS

× **A. a. inž. Jonas Lenkevičius,** 58 m., mirė rugsėjo 30 d. Cicero Vasaičio ir Butkaus koplyčioje su velioniu atsisveikinimas buvo praėjusį sekmadienį 6:30 v. v., kurį pravedė inž. V. Mažeika. Adv. J. Našliūnas atsisveikino Neolituanų korp. vardu, inž. J. Baris Inžinierių ir arch. s-gos Chicagos sk. vardu, lietuvių fizikų ir matematikų būrelio vardu J. Pakalniškis, bendradarbių vardu J. Tamulis, braižytojų kursų ir artimųjų kolegų vardu inž. A. Didžiulis ir AL tautinės s-gos Chicagos sk. vardu J. Vebra. Visi iškėlė velionį kaip nepaprasto gabumo ir darbštumo inžinierių ir gerą pedagogą. Atsisveikinimo valandėlė baigta Marija Marija giesme. Velionis laidojamas šiandien, antradienį, Šv. Kazimiero kapinėse.

× **Loretos ligoninė** ruošia slaugių kursus, kurie prasidės spalio 30 d. Ligoninės administratorė sesuo M. Stephania skelbia, kad priimamos visos baigusios aukšt. mokyklą (High school) 18 m. ir vyresnės. Norinčios įstoti prašomos skambinti telf. Madelyn Christenson, 626-4300, ext. 253.

× **Agnutei Štaraitei,** kurios jungtuvės su Romualdu Malela įvyks spalio 7 dieną, pamergių buvo surengta priešvestuvinė popietė rugsėjo 24 d. pas Ramintą Rudaitytę. Dalyvavo netik pamergės bet ir kitos draugės, pažįstamos. Nuotaika, kaip paprastai tokiuose parengimuose, buvo gana linksma ir viešnios maloniai praleido popietę dr. Z. ir Marcelės Rudaičių vaišinguose namuose.

× **Pirmasis balius po vasaros sezono,** rengiamas Liet. Gailestingųjų seserų s-gos, įvyks spalio 7 d. 8 val. v. Western Ballroom salėje. Bilietus reikia užsisakyti iš anksto pas L. Stasiūnienę tel. GR 6-2984 arba S. Endrijonienę tel. 925-2221 (pr.)

× **Vienintelis išeivijoje lietuvių** styginis kvartetas, kurį sudaro: Povilas Matiukas — I smuikas Alfonsas Paukštys — II smuikas, Vytautas Jančys — viola ir Petras Armonas — violenčelė, atliks dalį programos religiniam koncerte spalio 15 d. 3 val. po p. Šv. Kryžiaus bažnyčioje.

× **Chicagos Lietuvių Medžiotojų-Meškeriotojų klubas kviečia visus į Rožių balių spalio 7 d.,** 7 v. v., Marquette salėje, 6908 So. Western Ave. Dainuos Chicagos Šaulių moterų kvartetas, vad. muz. Juozo Sodaičio. Gros A. Ramonio orkestras. Bus šokių kontestas ir daug paįvairinimų. Įėjimas $1.00. (pr.)

× **Reikalingi dainininkai.** Amerikos Lietuvių tarybos, Chicagoje, iniciatyva 1968 m. vasario 18 d. Civic operos rūmuose, ryšium su 50 m. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jubilieju, bus statoma Juliaus Gaidelio kantata **"Kovotojai"** su simfoniniu orkestru ir solistais.

"Dainavos" ansambliui įpareigota kantatos paruošimo ir išpildymo darbai. Kantatos apimtis reikalauja 150 dainininkų sąstato. **Todėl ansamblis prašo visų balsų dainininkus ateiti talkon kantatos "Kovotojai" didingam pastatymui.**

Repeticijos vyksta Jaunimo centre, 5620 So. Claremont Ave. antradieniais ir ketvirtadieniais 8 val. vakare.

Dainininkai, atiduokime savo vokalinį įnašą jubiliejiniais mūsų tautos metais!

L. M. Ansamblis "Dainava" (Pr.)

× **Dr. J. Girniaus** knygos "Idealas ir laikas" pristatymas įvyks 1968 m. sausio 7 d. 3 v. p. p. Jaunimo centre. Rengia ateitininkai sendraugiai.

× **Šaulių sąjungos** CV jau išleido sportinio šaudymo taisykles. Jų kaina 50 ct. Jas galima gauti pas CV iždininką K. Žilėną — 1920 So. 51 Ave., Cicero, Ill. 60650.

× **East Chicagos tautininkų baliuje** spalio 7 d. programą atliks Irena Jonynienė, Zigmas Moliejus, neseniai grįžęs iš kelionės Europoje, ir Eglė Juodvalkytė.

× **Cicero Šv. Antano parap.** mokyklą praėjusį sekmadienį turėjo progos apžiūrėti tėvai ir ta proga pasivaišinti kavute. Būriai mokinių tėvų ir kitų parapiečių apžiūrėjo mokyklą, pasigėrėjo atliktaias salės ir virtuvės remontais, klasių sutvarkymu ir kt. Įdėta sandresni ir šviesesni langai, atlikta daug įvairių pagerinimų kas apžiūrėtojus labai maloniai nuteikė. Parapijos klebonas yra kun. J. Stankevičius.

× **Pranciškaus Juškos** 10 metų mirties sukaktis buvo paminėta rugsėjo 29 d. iškilmingomis Šv. Mišiomis, Šv. Jurgio bažnyčioje. Dalyvavo daug žmonių ir mokyklos aukštesniojo skyriaus vaikai. Daug ėjo prie Šv. Komunijos. Pranciškus kaip nuoširdus parapijos ir organizacijų darbininkas, nebus pamirštas per ilgus metus kol ši karta gyvuos. Po Mišių žmona Antanina Juškienė artimuosius pakvietė pusryčiams. Dalyvavo ir vietos klebonas kun. Kiškūnas.

× **Marquette Parko lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimas** yra šaukiamas šį sekmadienį, spalio 8 d., 3 val. popiet, parapijos mokyklos patalpose. Visi tėvai bus pavaišinti kava. (Pr.)

× **Domas Adomaitis,** kaip skelbia "Chemical & Engineering News", buvo chemikų drjos suvažiavime, įvykusiam rugsėjo mėn. Chicagoje, išstatęs savo skulptūrą "Flower of Valentine". Įvairių meno darbų chemikai buvo išstatę 55.

Iš Wasagoje, Kanadoj, įvykusios moksleivių at-kų stovyklos. Iš k. į d.: kun. J. Staškevičius, kun. V. Gidžiūnas kun. Kulbis.

Nuotr. M. Borusienės

CHICAGOS ŽINIOS

ŠIOS SAVAITĖS KONCERTAI

Chicagos simfonijos orkestras spalio 5, 6 ir 7 d. duoda šią programą: Roger Sessiono simfoniją nr. 7 (Chicagos premjerą), kurios paskutinėje dalyje bus solistė sopranas Peggy Smith, Mahlerio simfoniją nr. 4 ir Buxtehude'o Ciaconną.

ŽYDŲ NAUJIEJI METAI

Chicagos žydai trečiadienį minį naujuosius 5728 metus. Šventos dienos, pradedamos su Rosh Hashanah, užsitęs 10 dienų — iki Yom Kippur šventės.

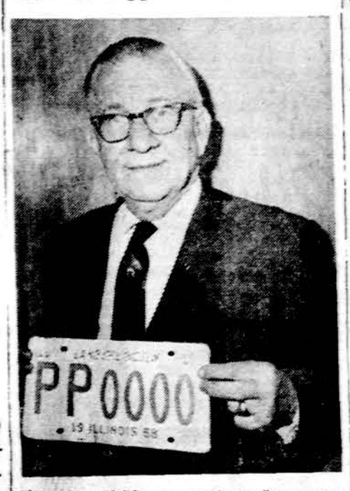

Illinois 1968 m. automašinų numeriuose bus ir 1818 m. data, tai Illinois valstijos įsisteigimo sukaktuviniai metai. Kitais metais visus metus įvairiai bus švenčiama 150 m. Illinois valstijos sukaktis.

VYSKUPAS TELEVIZIJOJE

Žinomas vysk. Fulton Sheen pradėjo naują seriją kalbų, kurios Chicagoje transliuojamos kas sekmadienį 4:30 v. p. p. WFLD televizijos stotimi, kanalas 32.

SŪNUS TURĖJO TIK AŠTUONIS PIRŠTUS

Chicagoje rastaas lavonas, atpažintas esąs Raymond Nueharth, buvo nusiųstas palaidojimui į Idaho valstiją pas senukę 80 metų motiną. Atidarius karstą, motina sušuko: "Čia ne mano sūnus. Mano sūnus turėjo tik 8 pirštus. Šis turi 10." Jos sūnus nelaimėje buvo netekęs rankos du pirštus. Ji viliasi, kad jos sūnus dar kur nors gyvas.

PAAUKOJO ŽEMĖS LIGONINEI

Sears Roebuck kompanija paaukojo 12 akrų žemės sklypą Southeast Community naujos ligoninės statybai. Ji šiomis dienomis bus pradėta statyti prie Torrence Ave. ir 159-tos. Kita nauja South Suburban ligoninė statoma 17800 Kedzie Ave., Hazel Crest priemiestyje.

ADVOKATAI PAPIRKO LIŪDININKĄ

Trys Chicagos advokatai kaltinami papirkimu vagies apiplėšto asmens, kuriam sumokėjo $3,000. Jie norėjo, kad jis teisme kreivai liudytų, pasakydamas, kad negalįs atpažinti vagies.

KONSULAS PASKIRTAS AMBASADORIUMI

Albert Boelaerts, Belgijos generalinis konsulas Chicagoje, šiomis dienomis paskirtas ambasadoriumi Pietų Afrikos respublikon. Po atostogų Europoje jis apsigyvens Pretorijoje.

AERODROMO TARNAUTOJAI

Daugiau 14,000 asmenų dirba Chicagos O'Hare aerodrome. Kasdien 6,000 tarnautojų atvažiuoja į darbą savo automobiliais.

30,157 SUŽEISTI

Iki spalio 1 d. šiais metais Chicagoje 205 asmenys žuvo automobilių nelaimėse. Tuo pačiu laiku buvo 30,157 sužeisti.

AR ESAME TUŠTI LAPAI

Cicero LB apylinkės ruoštas rugsėjo 8 d. minėjimas, įvykęs praėjusį šeštadienį Cicero Šv. Antano parap. salėj, buvo pravestas lituanistinės klasės mokinių. Minėjimą pradėjo apyl. pirm. J. Švedas trumpu žodžiu, pakviesdamas minėjimui vadovauti mokinę Julytę Sakalauskaitę. Invokaciją sukalbėjo kun. Vilkaitis. Efektyviai salė, su jau nųjų balsų persvara, sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus, susikaupimo minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę.

Įdomiai paruoštą paskaitą apie Vyt. Didžiojo reikšmę ir Lietuvos ir išeivijos lietuvį, skaitė Rima Skorubskaitė. Ji teigė kad mums reikia ieškoti daugiau tautinės stiprybės praeityje, kvietė lietuvius daugiau domėtis jaunimu, nutautėjimo problemom, neužsidaryti tik savame rate didinant savo santaupas. Tokie niekuo nesidomį lietuviai yra tik iš paviršiaus be turinio žmonės, taip kaip knygos, ant kurių gražių viršelių yra lietuvio užrašas, bet jos puslapiai tušti. Pažymėjo, kad tautą sudaro ne tik dabartis, bet praeitis ir ateitis.

Meninėje programos dalyje eilėraščių gražiai padeklamavo Vida Markelytė, Arvydas Žygas, Ginta Viliūnaitė, Petras Kisielius, jr., Regina Balutytė, Paulius Laniauskas. Muz. J. Kreivėno paruoštas ir diriguojamas mažųjų choras visus labai maloniai nuteikė sudainuodamas trejetą dainų ir sugiedodamas J. Naujelio giesmę "Neapleiski mūsų, Motinėle". Akompanavo Ramona Kaunaitė. J. Kreivėno

Tautinių šokių grupės Grandies šokėjai atlikę programos dalį Tautų festivalyje, Berwyne, Ill. Festivaliu rūpinosi Cicero LB apylinkės valdyba.

įdedamas darbas paruošiant chorą, kuris metų bėgyje daug kartų pasirodo vietos kolonijoje ir taip pat ir už jos ribų, vertas geresnio žodžio, negu tik paprastai išreikšta padėka. Vaikus paruošti yra daug sunkesnis darbas kaip suaugusius, tačiau kai jie išmokomi, vaikų choru turi progos gėrėtis ne tik vaikų tėvai, bet ir visi kiti.

Po trumpo, sklandaus, jaunimo pravesto minėjimo svečiai galėjo pasivaišinti kavute. Amerikoje kas neserga ir nėra miręs tas ir neturi laiko, tačiau reikia stengtis atvykti bent tėvams, jei jau ne vien dėl tėvynės tai dėl savo vaikų meilės, kurie šoka, deklamuoja ir dainuoja. Nors tėvų ir buvo, bet jų galėjo būti ir daugiau, tai verta įsidėmėti prieš kitus būsimus parengimus. Šiaip jau žmonių buvo nemaža ir tenka pasakyti, prisiminus paskaitininkės Skorubskaitės žodžius, kad dar daug yra lietuvių, kurie nėra vien tik tuščios knygos lapai. **L. Augšt.**

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Portland,** Oregon, spalio 13-15 d. įvyksta Mėlynosios Armijos jubiliejinė konferencija, kuri atžymės Fat mos apsireiškimų 50 metų sukaktį.

Konferencija prasidės 6:30 val. penktadienio vakare Sopulingosios motinos šventovėje iškilmingomis Mišiomis, kurias atlaikys Portland arkivyskupas R. Dwyer. Konferencijoj taip pat dalyvaus vysk. C. O'Gara ir eilė kitų kunigų; taip pat neseniai įkurto Mėlyn. Armijos oblatų ordeno nariai.

Pati konferencija vyks St. Mary's Academy, 1615 SW Fifth Ave. Banketas bus Portland Hilton viešbutyje. Dėl informacijų skambinti 228-8629.

— **Lietuvių delegacija pasauliniame katalikų moterų kongrese.** Pasaulinė Katalikių moterų organizacijų unija, kuri apjungia viso laisvojo pasaulio 36 mil. organizuotų katalikių, šaukia šių metų spalio 4—8 d. kongresą Romoje. Lietuvių Katalikių moterų organizacijų pasaulinę sąjungą atstovauja centro valdybos religijos patarėjas prel. J. Balkūnas, vicepirmininkė G. Kaneb, valdybos atstovė unijoj Paryžiuje ir unijos biuro narė B. Šlepetytė-Venckuvienė, Kanados Liet. katalikių moterų dr-jos centro valdybos atstovė A. Sungailienė, Amerikos Liet. katalikių moterų sąjungos atstovės (dvi) — M. Mineikio ir U. Rastenienė.

Kongreso tema "Moterys — naujos žmonijos formuotojos naujame pasaulyje". Kongreso atidaryme visų pavergtųjų tautų vardu kalbės B. Šlepetytė-Venckuvienė. Į kongreso sekretoriatą pakviesta G. Kaneb. Meninėje programoje įvairių tautų pasirodyme A. Sungailienė skaitys maldą iš Sibiro lietuvaičių maldaknygės, pritariant Clevelando kanklininkių ansambliui, vadovaujant muz. O. Mikulskienei (grašyta juostelėje). Delegacija vežasi apie pavergtą Lietuvą daug medžiagos, kuri bus įteikta kongreso dalyvėms.

Nadas Rastenis

— **Kristijono Donelaičio "Metų" ir Antano Baranausko "Anykščių šilelio" vertėjas anglų kalbon Nadas Rastenis spalio 14 d. bus pagerbtas Baltimorėje.** Iškilmingoji vakarienė prasidės 7:30 v .v. Statler Hilton viešbutyje. Drauge bus atšvęsta Julijos ir Nado Rastenių 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktis ir Nado Rastenio 50 metų literatūrinio darbo sukaktis. Vakarienėje dalyvaus Lietuvos atstovas Washingtone Juozas Kajeckas, prel. L. Mendelis., prof. Alf. Sennas ir kt.

IŠEINAM Į MŪŠĮ SU VARGU

Šiais žodžiais Balfo Chicagos apsk. v-bos pirm. A. Gintneris Cnicago Savings and Loan Ass'n salėje praėjusį sekmadienį atidarė Balfo Chicagoje pradedamą V-tąjį šalpos vajų, kurio metu rinkėjų armija aplankys kiekvieno lietuvio butus, prašydama aukos lietuvių šalpai. A. Gintnerio žodžiais, iki šiol tokie vajai Balfui duodavo apie 20,000 dol. pajamų. Tokią sumą surinkti tikimasi ir šiais metais. Prisiminęs, kad senosios emigracijos karta Balfui dirba jau 25 metai, o šio pokario išeivių karta 17-18 m., Balfo Chicagos apskr. pirm. pristatė šio vajaus globos k-to pirm. arch. J. Stankų, sukvietusį keliasdešimt Balfo darbuotojų, verslininkų, profesionalų, visuomeninkų į šį jaukų pobūvį, kurį jis suruošė savo lėšomis.

Arch. J. Stankus pasidžiaugė, kad senoji išeivija, įsteigusi Balfą, parodė tiek daug meilės lietuvių šalpai. Jis pats, pokario metais studijuodamas Šveicarijoje, gavo Balfo stipendiją, todėl šiais metais, pakviestas būti vajaus globos k-to pirm., jautė pareigą tą sunkią naštą pasiimti ant savo pečių.

Chicago Savings and Loan Ass'n vardu žodį tarė egz. viceprez. **Phillips,** John Pakel, tos bendrovės prezidento ir šeimos darbu įteikdamas 200 dol. auką.

Arch. J. Stankus atidarė Marijos ir inž. A. Rudžių laišką, kuriame buvo įdėtas 100 dol. čekis.

Dr. L. Kriaučeliūnas, vadovaves Balfo vajui prieš 2 metus, pabrėžė, kad ne garsūs veikėjų vardai ir garbės komitetai įgalins vajaus pasisekimą, o tik nuoširdi rinkėjų armija, kokią per pastaruosius kelernus metus turi Balfas. Pasveikino vajaus globos k-to pirm .arch. J. Stankų, kuriam nesunku prašyti pinigų iš kitų, kada pats visiems duoda. Čia pat dr. L. Kriaučeliūnas įteikė 100 dol. čekį.

Raštu balfiečius ir bičiulius, susirinkusius į vajaus atidarymą, sveikino kun. **L. Jankus** ir Balfo direktorė **D. Bobelienė,** pažadėdama Elgino apylinkėse vajų pravesti kuo sėkmingiausiai. Trumpu žodžiu sveikinimus išreiškė Lietuvos gen. konsulas **dr. P. Daužvardis,** dienraščio Draugo" vardu — **Vl. Būtėnas ir "Naujienų" — A. Budreckas ir A. Pužauskas.**

A. Gintneris pristatė Balfo direktorius, dalyvaujančius V-tojo vajaus atidarymo suėjime: A. Dzirvoną, V. Šimkų, kun. dr. F. Gurecką, kun. A. Trakį, Vyt. Kasniūną, K. Repšį, J. Talalą ir globos k-to pirm. Balfo direkt. arch. J. Stankų.

Vajaus spaudos kom. pirm. Vyt. Kasniūnas atidengė įdomų faktą, kad Balfas duoda 400 lietuvių studentų, studijuojančių šiaurės universitetuose, stipendijas, nes jie, kaip tremtiniai, negauna komunistinės valdžios stipendijų.

Kun. dr. F. Gureckas, I-mojo Balfo vajaus vadovas, pasveikino vyresnį brolį — Balfą Lietuvos Dukterų dr-jos vardu, pabrėždamas, kad šiame šalpos vajuje kas antra moteris rinkėja turės būti LD dr-jos narė.

V. Šimkus, kalbėdamas Balfo direktorių vardu, kėlė reikalą, kad vajaus metu turėtų būti aplankyti ir amerikiečių namai, nes mes visuomet aukojam amerikiečiams. Iškeldamas šių metų šalpos vajaus globos k-to pirm. arch J. Stankų, pabrėžė, kad, kai buvo perkami Vasario 16 gimn. rūmai, arch. J. Stankus Šveicarijoje iš vietos gyventojų surinko 130,000 kronų rūmams įsigyti. Tai esąs vienintelis stipendininkas, kuris su kaupu atsilygino Balfui. V. Šimkus čia pat Balfui įteikė 100 dol.

Dr. F. Kaunas, įteikdamas 50 dol., pažymėjo, kad jis Balfo šalpos vajų visomis išgalėmis propaguos gydytojų tarpe, kurie pernykščiame vajuje sudėjo 5,000 dol.

J. Pakalkai pasveikinus Balfą Alto Chicagos sk. vardu, A. Gintneris pristatė veikliuosius kolonijų seniūnus, besidarbuojančius Balfui: Vladą Navicką, Litviną, Vepštą, F. Sereičiką, Kostą Bružą, Balfo veikėją S. Seménienę ir kt.

F. Sereičikas trumpam žodyje pastebėjo, kad Brighton Parko Balfo sk. jau pasiruošęs pradėti vajų ir vakar (spalio 2 d.) rinkėjai išėjo į gatves.

Kun. B. Sugintas, įteikdamas asmeniską 120 dol auką, priminė kad lietuvių gimnazijoms ir vargo mokykloms jau yra surinkęs per 165,000 dol.

Kun. A. Trakis sakė, kad jis lietuvių šalpos reikalą per Balfą kelias visur, kur tik turįs progos, bet šį kartą nenoris daryti demonstracijos su savo auka.

Miškininkas **P. Šilas** pageidavo, kad lietuvių parapijų klebonai pamoksluose primintų Balfo vykdomą šalpos vajų, o Balfo centro gen. sekretorius **Alb. Dzirvonas** apgailestavo, kad daugelio Balfo uždavinių negalima viešai atskleisti. Jo žodžiais Balfo organizacija nėra dieninė, bet turės egzistuoti tol, kol Lietuva bus laisva.

K. Bružas, vienas iš aktyviųjų Balfo darbuotojų, pabrėžė, kad sustoti ir pavargti negalim. Jis iškėlė labai įdomų dalyką, kas šelpia žuvusiųjų Lietuvos partizanų našles ir našlaičius. Šiuo klausimu kiekvienas suinteresuotas gali daugiau žinių gauti Balfo centre ar apskr. raštinėje.

Ant. Stankus, senosios emigracijos atstovas, vaizdžiai atpasakojo Balfo kūrimosi dienas, kai jie surinktus pinigus drebėdami vežtuvės ir aukų fondas našlaitėms.

Vl. Rm.

Dar kalbėjo J. Skeivys, Lemonto Balfo sk. pirm. Balčiūnas, Mickevičius, J. Talalas, P. Petrutis, K. Repšys, Vepštas, o visas kalbas humoristiniu žodžiu užbaigė Pranas Šulas.

A. Gintneriui paskelbus, kad susirinkusieji į vajaus atidarymą Balfui suaukojo 875 dol., arch. J. Stankus visus pakvietė šaunioms ir turtingoms vaišėms, kur šalia čikagiečių, dalyvavo ir Waukegano Balfo sk. sekretorius Vl. Petrauskas, LB cv. pirm. inž. Br. Nainys ir daug kitų. Pačią didžiausią sensaciją padarė senosios kartos atstovė **Barbara Sugilla,** Balfui paaukodama savo mėnesinį pensininkės čekį — 100 dol. Vajaus globos k-to pirm. arJ. Stankus taip pat įteikė 100 dol. auką.

Tikėkime, kad šis V-tasis Balfo vajus, dalyvaujant gausiai armijai rinkėjų, globos komiteto pirmininku esant nusipelniusiam šalpos darbuotojui arch. J. Stankui, pasieks 20,000 dol. ir gal net viršins. Kokie dosnūs ir jautrūs yra lietuviai nelaimės ir vargo atvejais, akivaizdžiai parodė ką tik mirusios motinos, palikusios tris našlaites dukreles, laidotuvės ir aukų fondas našlaitėms.

Vl. Rm.

Tradicinis

OPEROS BALIUS

Spalio 21 d. puikioje Sheraton-Chicago Grand Ballroom salėje,

505 No. Michigan Avenue, Chicago

Bilietai gaunami "MARGINIUOSE" — 2511 West 69th Street.

Šokiams gros padidintas 15-os asmenų L. BICHNEVIČIAUS ORKESTRAS

Trumpa — įdomi meninė programa

Rezervacijoms skambinti **PR 8-4585 arba WAlbrook 5-3682.**

Stalai po 10 asmenų

Bilietus prašome iš "Marginių" atsiimti iki spalio mėn. 15 d.

Visus maloniai kviečia atsilankyti — **CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA**